

310739

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

నంబరుము 100

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేది బుధవారము

ఈ పత్రిక ధారాని వాడుక పంపింపబడును, కాత్తికమాస బహుళ పంచమి గా.

No. 100

నంబరుము 100

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధి పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రుతిబ్రహ్మచారిగారి మాయమందుగాలి నకలుమొదలవలసిన గొప్పముగతాగను. చించిలాపచీలిని చూచి కొనిన మోసముగతాగను అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన కళమునందింపబడినది చెలినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

బంగారు, వెండినగలును, పాత్రలును, కోరువారు

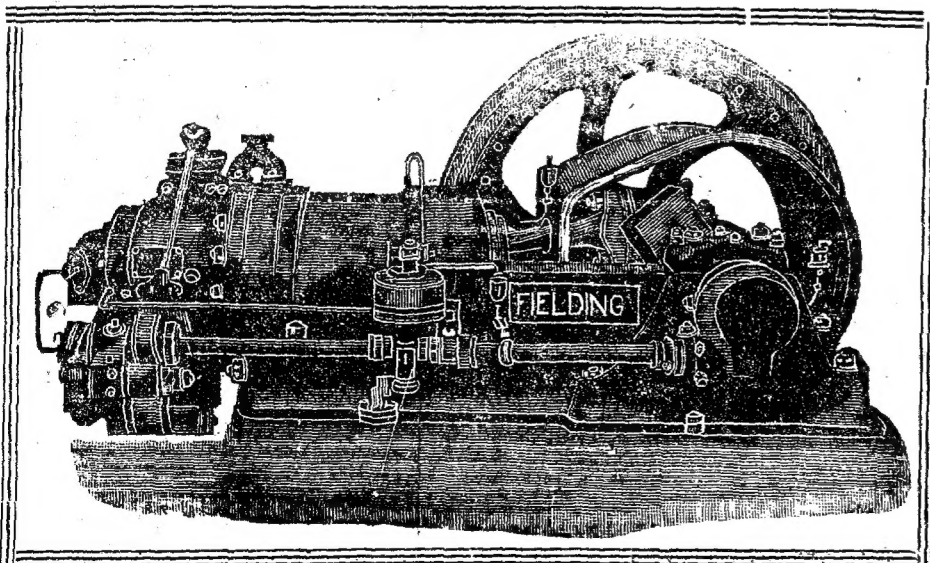
తప్పక చదివించుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న వారికి అతిమార్గప్రదేశములందున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతర సామానులు. రాళ్లనగలు, బహుమతి పతకములు విభవిధ గిన్నెలు ఇనాము కప్పులు మొదలగునవి ఎన్ని మార్పులున్నా వో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములతో 172 ప్రక్కలకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబ్బులో క్రాసు పైజాలో ముద్రింపబడినది. ఇట్టికి త్రిభాషలో (ఆంగ్ల, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిది మిక్కిలి ఉపయోగము. వారు పుట్టు, పతము, నగ సెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమునా రుండుచోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధంలకే అమోఘము చున్నవి. అన్ని నయిజాలు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధముల చేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ధరన మయిన ధరలకు దొరకును అలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586

సోల్ యేజెంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

953

24-11-28 శనివారము నుండి 30-11-28 తేది శుక్రవారము వరకు సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 6-15 గంటలకు క్రొత్త మార్పులు చెండు జటలు ప్రదర్శింపబడును. ప్రపంచ మంతటను అత్యున్నతమున కలూ చేయుచున్న

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్,

మాడవారము 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ఎడ్మిస్ట్రేటో, కాప్టెన్ కిడ్ ప్రధాన

జటలు 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో ఇరవై గారడీ, యోగకృత్తి సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టచేత తమ దేవుల విశ్వాసవిశ్వాసముల గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయమయ్యేటటు, ముడిచెట్టును పుట్టించుట, తీగముతో సమాధియగుట, కరీమలైన తలకాయచేత ముట్టాలించుట భూమిపైన గలముయ్యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజర్ జేయింగ్లర్ని గ్యారంట్ యిచ్చుచున్నాము. దీని ధర రూ 4-0-0 ను. (1913-14) డి. ఆర్. బహదూరసాహెబ్, బెంగాలు, నందియాలు నల్ల.

హిందూగృహము 12 అణాలు.

తెలుగు!! ప్రహసనములు 204 పేజీలు

- 1 జాతరముడి.
- 2 బ్రాహ్మణచేదస్త్రము
- 3 పెద్దమాత్రము
- 4 తాళముచెవి
- 5 కట్టు జాట్లు
- 6 ప్రాతలక్త కొత్తగొడలు
- 7 గయ్యలిగారి
- 8 సాతకోజాలపాడువెత్తెం
- 9 ముగలి మగడు
- 10 తమాసాగర్లు
- 11 స్త్రీలమితంతు
- 12 పీటలమీదపెండ్లి
- 13 బుడబుక్కలవాడు
- 14 బొంగసంస్కార
- 15 ఝట్టాకైద్యం
- 16 సాకాకాస్త్రములపరకాయపతక
- 17 మక్కాకాటుకు చెప్పుచెప్ప
- 18 మునుగులొ గడ్డులాట
- 19 అంధుచోజన పరివహారాధన
- 20 మందులమారి రాధమ్మ
- 21 నాజుబిడ్డ
- 22 మూలముగోడవాడవేసు.

మంజువాణీవెస్, వీలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

నాదాని బుక్ షిప్. రాజమండ్రి.

అంధ్రసంజాతీని ధన్య పుత్రక పథనకాలకు వలయునంత
గృహములేమిచే మన అట్టిధనమునకు తాము ఎరువాము
మనయేయును మనన్ని యిక్కడే పశిమల వారివారి కిచ్చెను
తలముగా నహయ్యంతయును అంధ్రజాతీ భిక్ష్యాదిగా చేసు
చున్నానని కోరిన విధముగా రా॥ శ్రీ రాణబహద్దరు మాత్యుల
వేంకటేశ్వరస్వామి గుప్తగారు రు 500 (అయిదువందల) పం॥
రా॥ రాణబహద్దరు విదురా దూర్వానులు నేటగారు రు 116
పం॥ మఱి రా॥ చంద్రగర్భ కేశవస్వామిగారు రు 100 పం॥

ప్రొఫెసరు రామమూర్తి నాయుడుగారు మహారాష్ట్ర గంభీర కాలము యొకేవిధముగ నుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసము మిక్కిలి గంభీరముగను యుక్తవృద్ధులరహితము యుక్తానాదకముగను నుండెను. పూర్వపు టార్కయుల పౌరుష ప్రకాశములను, విద్యార్థులకులను విశేషించిరి. అపునవిద్యార్థుల దుష్టలక్షణము, దుర్బలమునమును, దుర్భాగ్యములను పేర్కొని యట్టి కోనేటికిరీతి యార్థుల శరీరవ్యాధులను విముఖత్వ మే ప్రబల కారణమని పోదావారణముగ నొక్కి చెప్పిరి. వ్యాధులను పోత్రను చతుర్విధ పురుషార్థములను సాధించుటకు ముఖ్యమైతిగా గ్రహించియే పూర్వపు టార్కయును, నేటి విశేషములను యుక్తవృద్ధులను పొందినియు పొందుచున్నారనియు, మనవారు తిత్పరశ్రమ నీచముగా చూచి యితర వృత్తులలో నాటు దీనినీకుడభావించి కొందరికే దీనిని వదలికొనిరియు, అట్లు చేయుటయే ఇప్పుడే దీనిదీని కారణమనియు, తదితరములను దీనిని నిత్యవిధి వృద్ధులుగా భావించి యాచరించునపుడే

రామబాపిష్టర్ మనః సంతకం వ్రాసెను. ప్రాధేయము రామ
 మూర్తికామధునిగారికి శ్రీ గ్రామముననున్న చిరాయన రా
 తోన్య విశ్వేశ్వరాలను ప్రసాదించుగాక యని కోరుచు సభను
 ముగిసిరి. ఇభాపనుల పక్షమునను సామాజికల పక్షమునను
 శ్రీయుక్తి మార్కెట్ నగరింగరావు ప మునిగారు ప్రాధేయము
 గ మమూర్తిగారికి, అగ్రస్తులను పృగ్విజ్ఞానా కుమారుని
 నివేదించిరి. ఈ సభకు మధ్యాహ్నము భోజనములను జయప్రకాశ
 అంజ్ఞ నిచ్చిన తిత్తాచార్యులగారిచేత, ఇభాపనులను
 శ్రీయుక్తి భాగి సుబ్రహ్మణ్యంగారు నివేదించుట సమర్పించిరి
 అగ్రస్తులకు మంగళ గీతమును ఆదిరామ వీధిదరావు గారు
 చేసిరి తరుపతి, ప్రాధేయముగారికి జయ జయభాగ్యములు మిన్న
 ముట్టి, రాత్రి ౧౦ ౧ ౨ తుల సభ సమాప్తమగు నున్నది.

“మంత్రివర్గమునందు విశ్వాసము లేదు.”

గౌ. పాత్రోగారి దుర్బలమగు సమాధానము

అధికారతరస్థుల తీవ్రమగు విమర్శనము

సత్యమూర్తిగారి ఫిరంగి వ్రేటులు

సత్యమూర్తిగారు మంత్రివర్గముపై నన్ను, సర్. పి. త్యాగరాజుశ్రేణి - చానగల్లురాజు గార్ల వత్తుముపై నన్ను సాయంకాలము శరవరంపరల కురిపించిరి.

సర్. పి. త్యాగ. శ్రేణిగారు కలవరపడి సందర్భవశమున స్థిరాశీయనిర్బంధితులను బాదిపోటులు తొంగలు కన్నను కఠినముగ చూడవలెనను తమ వెనుకటి యభిప్రాయ మిప్పటికిని గలదని చెప్పిరి.

నిన్నటివరకును మంత్రివర్గమున కనుకూలముగను రెడ్డిగారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగను నుండిన డాక్టరు పి. సుబ్బారాయుడుగారు, సర్. పి. త్యాగ. గారి యభిప్రాయమునకు వెలుగొంది నేటి యందఱుము సభ్యులనందరిని రెడ్డిగారి తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగుదని ప్రబోధించిరి.

డాక్టరు సతేశంమొదల్యారుగారు పానుగలు మంత్రివర్గపు చర్యలను పుష్టికరించిరి.

సమ్మతులు నేటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తీసికొనబడును. ఫలితము లేవటి పత్రికయందు ప్రకటింపబడును.

(నిన్నటిచర్య)

గౌ. పాత్రోగారు

గత మాడుకంబర్నరముల మంత్రిమండలి యెట్లుండెనో తెలుపుట కి యాతాళము గలిగినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. ఈ తీర్మానముకపాదకులు రామలింగారెడ్డిగారు మంత్రివర్గముపై నేరములను సుప్రసిద్ధముగా వాదించిరి, ఏవో అక్కడడక్కడ కొన్ని విషయములను గూర్చి పామనశ్చక్రించినవచ్చుచిరి. సుప్రసిద్ధమగు నేరముల వాదించియుండియుదల వానికి సమాధానమొసగుటకు వామను వామితులకు నితరమంత్రిలకు నులభముగ నుండెడిది. అట్లుగాక, ఆయన దురుద్దేశ్యములను లోపములను మంత్రివర్గమున అదోపించెను. ఈ వద్దటికి ఆయన ఇంగ్లీషు మంత్రివర్గపు చర్యలను సందర్శనముగ గైకొనినాడు. (బిటిషు విధానమునాటి మంత్రివర్గమువలె, ఇచ్చటి విధానము నందలి మంత్రివర్గమువలెను ఇచ్చట మంత్రిలకు గవర్నరు నియమించును. బ్రిటనునందు ప్రధానమంత్రిని మూలము సార్వభౌముడు నియమించును. మంత్రిలను ప్రధానమంత్రియే నియమించును. మంత్రివర్గ నియామకమునందు కానన సభ్యులతో వాదించి పరిచిన వాద్యతయు భారతీయభూస్వామియందను లేదు. అచ్చట ప్రధానమంత్రి మంత్రిల నియామకమునకు సార్వభౌముని వాద్యుడు. పార్లమెంటు విశ్వాసమును గలిగి వారిని వాద్యుడై యుండును. కాని ఈ దేశమున దిట్టివర్ధిలేదు. పాద్యమైంక అధికముగ బ్రిటిషు పద్ధతులను అచరణలో తెట్టుచున్నందులకు మనము విలసింపదా. సభ్యులకు కృతజ్ఞులమైయుండవలెను. భారతీయభూస్వామివర్ధులందఱు, బిటిషు పద్ధతులు కొంతకాలము మూలమే ఆచరణలోనికి వచ్చినవి. మంత్రిలవరము చేయబడిన కాభలలో, మంత్రిలవరమునామతోటి గవర్నరు వార్యవిధానమును నడపును, కేవలము మంత్రిలే నడువరు.

ఎన్నికల ఫలితములు

మంత్రివర్గము నెడల నియోజక వర్గమునకు విశ్వాసము లేనట్లు ఎన్నికలవనన లేలిన పని యుపపాదకుడు చెప్పెను. తక్షణమే శ్రేణి కక్షలకు ననుగుణించి పరిపాలన జరుగుచుండు రాజ్యములం దిట్టి యుపపాదన చూపిరముగ నుండెను. కాని ఈ దేశమున (రాజధానియో) బ్రాహ్మణేతరపక్ష మొకటియు, ఇతరపక్షమును నుండియు పక్షముక.

సత్యమూర్తిగారు: ఖరీదుక నక్షణములో చేసినవాతెనుక?

పాత్రోగారు: అతడునుండు మీరును ఉన్నాడు (నవ్వు)

టి. ఎ. నరసింహారావుగారు: మీరు పేర్కొనిన రెండువత్తులతో గాక, మరికొన్ని వత్తుములు గలవు.

ఎ. రంగారావు మొదల్యారు: బ్రాహ్మణేతర లండరును బ్రాహ్మణేతర పక్షమునకు సంబంధించినవారను నివహించును లేదు ఆదేశములకు లేదునున్నాను.

పాత్రోగారు: బ్రాహ్మణేతర లండరును నిధాంత మొకటియే.

ఎ. రంగారావు: నే నానిధాంతములను గలిగినవాడనుకొనును. నే నెవరినూ ప్రభుత్వము చేపట్టకు. నేనొక్కడే ఒకవత్తు

మును. బ్రాహ్మణేతర లండరును కూడ అధికారమున నుండు బ్రాహ్మణేతర వర్గమున చేరినవారనువిషయము అసత్యమని నిరూపించుట యవసరమైనది.

సత్యమూర్తిగారు: నేను సంబంధించి యుండు పక్షమున (స్వరాజ్యపక్షము) బ్రాహ్మణేతర లక్షణమున్నారు.

అబ్బాను అల్లిగారు: గత రాత్రి మేము మహమ్మదీయులకు మూల మొకపక్షము నేర్పుచుకొంటిమి. (నవ్వు)

అభ్యుదయము: ఈ పక్షముల నట్లుండనిచ్చి మంత్రివర్గమును ప్రస్తుతము చర్చించిన వాడుగనుండును.

పాత్రోగారు: మనము ఎన్నికలసమయమున నియోజకవర్గములో నేసిద్ధాంతములను జెప్పితిమి, వానినిమూలమే మన మిప్పుడు పునఃస్మరించుకొనవలెను.

సత్యమూర్తిగారు: మేము ఎన్నికలలో, స్వరాజ్య పక్షముననే, అభ్యర్థులముగ నుంటిమి. అట్లే గలిచితిమి.

అబ్బాను అల్లి: మేము మహమ్మదీయులముగనే, ఎన్నికలయందు, అభ్యర్థులముగ నుంటిమి. (నవ్వు)

మరియొకరు: మేము మంత్రివర్గపక్షముననే అభ్యర్థులముగ నుంటిమి.

టి. ఎ. రామలింగారెడ్డిగారు: కోయంబుత్తూరు జిల్లాలో ఎన్నికలు సంబంధించినంతవరకును బ్రాహ్మణ-బ్రాహ్మణేతరభేదము లేకుండెను. మేము అందఱుము కలసికని చేసితిమి.

డాక్టరు సి. నరేశ్ మొదల్యారు: నేనువద గానుండు మంత్రివర్గపు ప్రతిపక్షము సంబంధించినవాడ నని బహిష్కరముగ ప్రకటించి అట్లే ఎన్నికలయందు గలిచితిని (నవ్వు)

అభ్యుదయము: దక్షిణదేశ ప్రస్తుత మందరును సావధానముగ మంత్రియవస్థాసమును జుగనియరుగాక.

అంతట గౌ. పాత్రోగారు మరల తమభోరిణిని సాగ నిచ్చిరి:

మొత్తముమీద ఎన్నికలయందు అధికారముననున్న మంత్రివర్గమునకు జయమేకలిగెను. మామితు లధికసంఖ్యాకులుగానే ఎక్కుకొనబడిరి. ఏదైన నొకజిల్లాలో కొంత అవకాశము గలిగియుదల, మరయొకజిల్లాయందు ఎక్కువజయమే గలిగెను. మంత్రియ నియమించిన అభ్యర్థు లకలముమొందిరి యుపపాదకుడు చెప్పెను. రాజధానిలో నేజిల్లాలోకూడ మంత్రిలవరని అభ్యర్థులనుగ నుండుమని కొనియొంకిలేదు. నిజమింక లేదు. (మంత్రివర్గపు సభ్యులొకరు విచకులనుదరిరి) వారిలోవారికే పోటీలుండెను. ఎవరుగలిగినను, ఎవరు ఓడిపోయినను, మాకు నిమిత్తములేదు.

జిల్లాబోర్డుఅభ్యర్థులు, మంత్రివర్గ నియోజకులు, ఎన్నికలలో నోడిపోయిరి ఉపపాదకుడు చెప్పెను. వామితులు సి. వి. ఎన్. నరసింహారావుగారు, ఆయనవర్గ కృష్ణారావుగారు.....

సి. వి. ఎన్. నరసింహారావుగారు: మేము మీపక్షమునకు సంబంధించినవారము కాము.

పాత్రోగారు: కుంటూరుజిల్లా బోర్డుఅభ్యర్థుడు పి. సి. యతిరాజులు వాడుడుగారు మరల నేన్నుకొనబడిరి. తిరునల్వేరి, తామిరాజుజిల్లాబోర్డు అభ్యర్థులు ముదివర నియో-

జు. వారు ఎన్నికలేనధముగ జరిగిందియు, అంతటి కృత్యములు జరిగిందియు.....

ప్రతిపక్షమునందఱు: అవును మా కాకృత్యములన్నియు తెలియును. (నవ్వు)

పాత్రోగారు ఓడిపోయినవారు జిల్లాబోర్డుఅభ్యర్థులైనంతమూతమున కాదు. ఎట్లున్నను, తిరునల్వేరి, కుంటూరు, తామిరాజుజిల్లాల విషయము ముఖ్యముగ గమనింప దగును. ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నుండువా రెల్లరును గెలువ జాలరు. ఇంగ్లండునందు మూలము అందరును గెలుతురా? మంత్రి పక్షపు అభ్యర్థులవచ్చట ఎక్కడ నైనను అపవహ మొందియుండ వచ్చును. కాని పక్షమునకు బల మేమైన కిగిలినదానియే ముము ప్రస్తుతములో చింతవలెను. బలమే మూలమున కిగిలేదు. మంత్రిపక్షము ఈసభవిశ్వాసమును గోల్పోయినదా? ఎన్నికలయందు పక్షమునకు మొత్తముమీద విషయమే కలిగెను. మొందన వైస్రవులలో ఉత్తరస్థానముల నుండి పామరుగా రోడిపోయి యుండవచ్చును. కాని వారికి బలము కచ్చిన మితుకు మాపక్షముకాదే. ఆయన మిక్కిలి పట్టుదల గలిగిన వారు దక్షిణమున పెరియ వాడుకముగా రోడిపోయిన, ఆయన ఓడిపోయిన, పెరియ వాడుకంగా రుడిపంత (నవ్వు) - ఉన్నంత - ఉత్సాహముగ ఆయన బదులు ఎన్నుకొన బడిన ఛెర్లాండ్జుగారు ఉన్నారు. ఒక నైసికుడు రంగమునండి యభ్యర్థిమైనయెడల, అతని స్థానమును నెంటు నే మరియొక నైసికు డాక్రమించుకొనినాడు. మహమ్మదీయులు దృఢదిత్తు లనియు, వెనుకటి సభ్యులంటివారు కారనియు తీర్మానముపపాదకుడు చెప్పెను. ఉపపాదకుని మృదువచనములకు మహమ్మదీయుసభ్యులు మోసపోవరిన నేను తలంతును. వారు తమ స్వతంత్రబద్ధిచపయోగించురు (అవును, అవును అని సత్యమూర్తిగారు అనిరి) కరతాళభ్రమము.

ఉపపాదకుని కీతలంపు ఎప్పుడు గలిగెను

ఈతీర్మానము నుపపాదించిన రామలింగారెడ్డి గారికి మంత్రియయిరి విశ్వాసములేదను తీర్మానమును గూర్చిన కలంపు ఎప్పుడు కలిగెను? మంత్రివర్గము నియోజక మైసపిమ్మట డిసెంబరు 18వ తేదివారు ఆయనకు ఆనేముగలిగినది. మాపక్షమునందు వాడుకయగు బొమ్మియున్న మితునిన్న (రామలింగారెడ్డిగారు) నెక్కువ యుత్సాహములను మరియొకరు లేకుండెరి. బ్రాహ్మణసంస్కరము గల ఏమంత్రివర్గమునైనను తాను ఆకామింపనని ఉపపాదకుడు తన యభిప్రాయమును ఈమధ్య సుప్రసిద్ధముగ వెల్లడించి యుండెను. జిమ్మి సంఘపు సిద్ధాంతమును బ్రాహ్మణేతర పంత్రివర్గముండనలెనయే. అట్లుండె అంత యుత్సాహముతో అంతవిశ్వాసముతో జిమ్మిపక్షమును సమర్థించుచుండిన మితుడు తలమున ఆనికృత్య పక్షమును కదలివచ్చుట విచిత్రముగనున్నది. ఆయనకు ఎప్పుడు జ్ఞాన ముదయించెను, కురుకుభరమైన కురుకుర మైన వాయువులను పీల్చకలెనను ఉపా ఎప్పుడు కలిగెనా యని నేను సంతోషించుచున్నాను.

రామలింగారెడ్డిగారు: మా మితునితోటి నరికట్ట వాయుదేశ్యముకాదు. (నవ్వు) ఆయన ఆయన వాదనాలోపించెడి దురుద్దేశ్యమును మాత్రము ఖండించుటకు నేను లేచుచున్నాను. ఆయాలోపణ కాధారమేలేదు. నేను జిమ్మి పక్షమునందుండిన విషయము వాస్తవమే కాని ఆ పక్షములోని ఉదాగ్రభావులలోనే దోషము గనుంటిని. మంత్రివర్గపు పేళ్ళు ప్రకటించబడిన పిమ్మట వామ జ్ఞానోదయమయ్యెనని వామితుడు దురుద్దేశ్యము వాదించిచాడు. అందరి భారము సుప్రసిద్ధముగ నే యున్నది. పరమనిచ మగు ఆభావము నేను గమనించుటకు గూడ ప్రానుకొనక. (కరతాళభ్రమము.)

పాత్రోగారు: వాస్తవము మంత్రివర్గము నియామకమైన పిమ్మటనే, వామితుని కంతయు తెలిసినట్లున్నది.

స్థానిక సంఘములు

స్థానిక సంఘముల పరిపాలననుగూర్చి యుపపాదకుడు చెప్పిన యంశములన్నియు ఆయాస్థానిక సంఘసభ్యుల కన్యాయించునేగాని అందుమంత్రివాద్యులకే విషయమేలేదు. మనముదేశభక్తి పూరితులమై స్థానిక సంఘముల స్వాతంత్ర్యమునకొరుదురుము. మునిసిపాలిటీలను, కార్పొరేషనులను, జిల్లాబోర్డులను పరిపాలించు అధికారతరస్థులకు రెడ్డిగారి యాతేవణలకు అవ్యయించును రంగారావు మొదల్యారుగారు - స్థానిక సంఘముల అభ్యర్థులందఱును ఎన్నుకొనబడినవారేకా?

పాత్రోగారు: స్థానిక సంఘముల వ్యవహారములకు మంత్రివాద్యుడు కాదు. లోకల్ బోర్డు, మునిసిపల్ చట్టులును స్థానిక సంఘముల కట్టిన యాతాళముల నొసగెను. ఎక్కువ వత్తులను విధించుట కతాళములు వానికి గలవు. గవర్నరు ఈ విషయము

గుడిపాటి ప్రేమయ్యగారెవరు?

మదరాసు శాసనసభ - ఆదిమాంధ్ర నియోజకవర్గము

మదరాసు శాసనసభలో ఆదిమాంధ్రులకు యావర్యా యమున ఘోర అన్యాయము జరిగినది. క్రిందికి పారి నియోజక వర్గములలో ఆదిమాంధ్రులు అంటే లేరు. ఈ పర్యావరణమునందు, ఆకాశము కిక్కిరింపులు వేసినప్పుడు యొకటిమాత్రము ఆదిమాంధ్రులకు వచ్చుట దుర్లభమైనది. ఈస్థానము నియోజక వర్గమునకు, ఏలూరు శాసనసభకు - ఆదిమాంధ్రవాదులు అను మ-రా-రా-శ్రీ నరాలశెట్టి బేసెయ్యడుగారు, రెండవ స్థానము (నియోజక) ఆదిమాంధ్రులకు అని వొరలెనము వాడు ప్రతినిధులు గుడిపాటి ప్రేమయ్యగారు అని మొదటి లోకంలోనే ప్రకటించియున్నారు. అలాగ వొరలెనమువారు ఆది మాంధ్రులకు, రెండు నియోజకములు యిచ్చితిమి మురియ వచ్చును. ఈ ప్రేమయ్యగారు ఆదిమాంధ్రులకు వీరు క్రైస్తవులై యుండగా ఆదిమాంధ్రులు యెట్లునుగో మాకు బోధకడకు వుండి. ఈయన క్రైస్తవులై యున్నప్పటికిని వొరలెనమువారు ఆదిమాంధ్రుల ప్రతినిధిగా నియోజకమునైన అతనిని మేలఁచి గెలుక క్రైస్తవులు (తమము) ఆదిమాంధ్రులకు ప్రతినిధులుగు దురా? క్రైస్తవులకు మా ప్రతినిధులుగా మొదటికి నియోజకులు నట్టి అవకాశము వొరలెనమువారి కేలఁచిగో మాకు దురావ్యా యుగా నున్నది. వీరు నిన్ను వాడులకు చేసిన నేర యేమియో మాకు బోధకడకు వున్నది!! గతించిన కానకంధ నియోజకములలో ఆదిమాంధ్రులకు ఒక ప్రేమయ్య నిన్నును వందనముగా గను ఒక క్రైస్తవుని ఆదిమాంధ్రులకు కానకంధలో ప్రాతినిధ్యము యిచ్చిరి. మా ఆదిమాంధ్రులకొరకు నకల కష్టముల కొన్ని సంఘటనాస్థానమునాహిము నెలువక అభివృద్ధి త్యామచేసి అభ్యుదయములకును నేరచేయుచున్న మహానీయు లెందరో హిందువులలో యుండగా వారివందలి క్రైస్తవుల కేల నియ మింపవలెను! అయినను మా ఆదిమాంధ్రులలో విద్యావంతు లెంద రోగలరు. స్థానిక సంఘములలో తమ పనిని సమర్థతతో నిర్వహించుచున్న బుద్ధివంతు లెందరోగలరు. నిన్ను వాళ్ళువందల సంఖ్య ములవారి. మహాపండితులును నలన, హిందూవాడులకు బొదావ్యమునలనకు మూలది దిద్దివాళ్ళిచ్చి నొందుచున్నది. విద్యావంతులకు, బుద్ధివంతులకు, సత్కులకు, ఈదినములలో ఆదిమాంధ్రులకు కరువు లేదు.

ఈ పర్యావరణము ఆదిమాంధ్రులకు పూర్తిగా ఎగరగొట్ట వలెని ప్రతిష్ఠాములు జరిగినవి. ఇందు ప్రేమయ్యగారును ఒక క్రైస్తవునకే స్థానమిచ్చిరి. రెండవదానికి వొరలెనమువారికి ఆదిమాంధ్ర వాడుకు తెలియ నవలెకడకు! అనేకముంది జిల్లా, తాలూకా బోర్డులలోను, మ్యూనిసిపాలిటీ యూనియను బోర్డులలోను, మరియు యితర వ్యాపారములందును యుండిగా వొరలెనమువారికి మా విషయమై అమావాస్య చీకటియై పోయి నది. ఈ రెండవస్థానమువారికై క్రైస్తవులకు పోయి యుండె డిది. నకలమునకు ప్రయత్నియి చేయుచుండుటలనను కొంత పాదావడిమిద ఆదిమాంధ్రులలో ఒక్కరి కే లభించెను. 14 జిల్లాలు గల ఆంధ్రప్రదేశ్ మంజురికిని, 24 లక్షల జన సంఖ్యల ఆదిమాంధ్రుల కే ఘోర ఒక్క-కలిసిని నియమించుట చాల అన్యాయము. దక్షిణదేశమునకు రి ప్రతినిధులు గలరు. ము ఆంధ్రదేశమునకో ఒకరు ఆదిమాంధ్రులు రెండవవారు క్రైస్తవులు. క్రైస్తవు లెప్పుడును ఆదిమాంధ్రులను తమ మతిమిలో కలుపుకొనుటకును, అట్లు కలియువారికే వారు తప్పక సహాయము చేయుదురు. ఆదిమాంధ్రులకు తోడ్పడదు ఇందు కొక చిన్న నిదర్శనము చెప్పుచున్నాను.

“ఒక పర్యావరణము గుడిపాటి తాలూకాకు లేదు అట్టివరు గారి మ-రా-రా-శ్రీ గోపాద జేయ్యగారు వచ్చియుండిరి. వీరిని నాగవరప్పాదను ఆదిమాంధ్ర పల్లెట తిడిగొనిపోలిమి అక్కడ మావారు మద్యమాంసాదులు మోని రామభజనలు తిరు చేసికొనుచుందురు. అభజననయములో మావారి యంతా నాము, భక్తి మామటకు జేయ్యగారి నాహ్వానించితిమి, నేను క్రైస్తవుడను. రామకృష్ణులు నాచేవుల బడలెదడ. అని జవాబు చెప్పెను. మీరు శ్రీరామునికి మొక్కుకొద్దు మామటకు రుదని చెప్పెను నిరాకరించిరి.”

హిందువులు క్రైస్తవపండుగలు అనగా కొంత పండుగ కిన్నును గుడ్డక్రైడే సమయములందును ఇతర ఆరాధనలకును విడువ మొదలగు మతాచార్యులు వచ్చినప్పుడును తమ నకల మత నకలమును బొదావ్యమును నకలకులులందు నకలమున్న పను భర్తమును గ్రహించి తిరు క్రైస్తవ దేవాలయములకు పోయి పూజా పుష్పాంజలి ఆరాధనలలో పాల్గొనుచుందురు. తమ క్రైస్తవమతను ఆదిమాంధ్రులకు తూర్పుకు పడవర కున్నంత భేదముండును. కొంతమంది క్రైస్తవులు గూడను అ భజనలో గలరి చెప్పగా క్రైస్తవులు పాఠశాలకే ఇట్లు చేతు రని జేయ్యగారు చెప్పిరి. వొరలెనమువారు ప్రత్యక్షముగా క్రైస్తవులకు సహాయము చేయుటకు క్రైస్తవులను అది మాంధ్రుల ప్రతినిధులుగా కానకంధలోను, లేదని యాహ్వాని

షహరాన్నూరులో మతకలహములు

కొట్లాట కేసునివారణ

ఈ గంగవరము ఆంధ్ర 24 వ తేదీని షహరాన్నూరులో కామావండి మొహల్లా కేసుయొక్క ప్రారంభమొక కొట్లాట కేసునివారణ యితరు జరిగిచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హాజరుగాను సాక్ష్యమిచ్చిరి. కామంట్లు మేజిస్ట్రేటు జులులలో విచారణలేనది. నేను 1921 ఏప్రిలునండి యీ జిల్లాకు కలెక్టరు గానున్నాను. వాడు 30 ఏండ్లు సార్వీసు అయితి. గతబక్సీ లో భిలాఫతు అందోళనము ప్రారంభమొకప్పుడు యిద్దామండుగ నమాజునుగూర్చి కొట్లాటజరుగు ననునంతయు కలిగినది. దేశ మందులో 1921 లోను 1922 లోనుగూడ అల్లరులు జరిగి లేదు. నున్నీలకును వయ్యాలకును విరోధముగా నుండుటచే నున్నీలు జండాలు ఊరేగించలేదు. ఈ గంగవరముగూడ ఊరేగించ వద్దని భిలాఫతు వాడుకలను పూర్వవారపరాయణులును తెలిపిరి. మొ వారంలో అల్లరులు జరుగవచ్చునని వాడుకండుగా నే తెలిసెను ఆంధ్ర 21 వ తేదీన 10, 12 మంది హిందువులు నాగవరమువచ్చిరి. “హిందువులు కేసులయొక్క వాస్తవములలో హాతులికృతి గూడదని మహమ్మదీయులనుగోధించుచున్నాం. యిదికొత్తపద్ధ తి వాడుకాయంకాలము మనీషులలో ప్రారంభము చేయుటభ్యం రిరము కలుగునకు. మొవారంవరకును మేము హాతులికృతిగూడు మానివేదము. మొహనారం వెల్లిపేయ్యట మీరు విచారణ చే యవచ్చు. రామావండి కేసులయొక్కనుండున్న రావిచెట్టును మ నామ్మదీయులు కేవలదని తెలియున్నదని” హిందువులు చెప్పిరి. అంతలో పోలీసు నూతర్కంట్లును కొత్తాయను వచ్చిరి. వారి నడుగగా తమ కేసుయొక్క తెలియదని ఆరావి చెట్టుకుంటి వి చారించిరమ్యని కొత్తాయను వుపిరి. ఒకదర్వాజా జె.డా ఊ రే గింపు కు ఆ కా వి చెట్టు ఆడ్డు వచ్చును. దా ని కొమ్మలను కట్టివేయవలసియుండు నని కొత్తాయనాచెప్పి. ఇద్దరు హిందూ హానరరీ మేజిస్ట్రేటులనుచు కొమ్మలను కట్టి వ కలెనని మాపర్చెంటు దానివై నానెను. హా మేజిస్ట్రేటులు రామంహదన తోటిపసాదు, పండిత ప్రభుభూషణులు గార్ల ను నే నడిగిరి. నా రావనిచేదనని నేనుకల ఆకాదే వారికి వ్రాసిరి. పేయ్యట కొత్తాయమరల నాకేవిషయములను తెలుపక మిచ్చుటకడెను. ఏల న క గా ఆ ర దా వై తు ల కు వెల్లి మా ద నే లేదు. 23 వ తేదీని హా మేజిస్ట్రేటులు వచ్చిదేవాలయమువారుండు కంగీరింపని తెలిపి. దేవాలయ మవారు మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు నాగవర రావలె నని నేను భిలాఫతుకు తీర్తపు నిచ్చితి. స్వీడరు బాబూనర్తాప్రసా దుగారి ద్వారా కొండకు నాయొద్దకు వచ్చి నాకో విడిచనను యిచ్చిరి. కొమ్మలను కట్టుటకును అవసరమైనవో వరుకుటకు గూడ తివరకు వారంగీ కరించి సం త క ము లు చేసిరి. నేను వ్యయముగా వెల్లియాచి జెండా కట్టుట కడ్డు లేదని స్థిర పరుచుకొని ఉత్తమ్య నిచ్చి తి. పోలీసు నూపర్చెంటుగూడ తా నాస్థలమునూచితి నని చెప్పెను. ఈవిషయమున హిందువులకాదా యుండ దనియు రామ భిలాఫతులై ననియు నాతో ప్రభుభూషణుగారు తెలుప గనే సంగీరించిరి. నేను మహమ్మదీయులనుగూడ ఎదురుదలచి తిని గాని వారిలన వెట్టి అల్లరియును జరుగ దని కొత్తాయను నూపర్చెంటును తెలుపుచే నేను వారిని విలువనంజలేను. అల్లరి జరుగవచ్చునని పోలీసువారు గాని యితరులుగాని నా కెప్పుడును తెలుపలేదు. ఆంధ్ర 23 వ తేదీ సాయంకాలము గలు డిదిజనలు కలెక్టరులేక చేరగానే సాయంధు లగు పోలీసు లతో సిద్ధముగా నుండవలెనని నేను నూపర్చెంటుకు వ్రాసితి. 24 వ తేదీని నూపర్చెంటు మామూలు ఏర్పాటులను చేసెను ప్రత్యే కపు ఏర్పాటులనుగూర్చి నేమియును వ్రాసలేదు. 24 వ తేదీ సాయంకాలము 4 1/2 కు నేను రామావండి వద్దనుండి. అచ టికి 200 గజముల దూరమునం దున్న బబారు మాల్యాయునువద్ద నేను మోటారుకారును వదిలి కాలిదేశము గుడిపాట్ల వెల్లితిని. జండా ఊరేగింపు జరుగుచుండెను. గుంపు హెచ్చుగా నుండెను

ములు తేదికిరివానిలోను, నియమించుచుందురు. ఇందుకల్ల గొప్ప అపకారము హిందువులకు గలుగుచున్నది.

తమక క్రైస్తవులను ఆదిమాంధ్రుల పక్షమున నియ మించవలసిన అవసర మేకటిగానో ఈ ప్రేమయ్యగారు ఆది మాంధ్రులకు చేసిన ఘనమై నేక యేదియో వొరలెనమువారు తెలుపగోరకను.

రాయుడు గంగయ్య,
యేజూరు ఆదిమాంధ్రసంఘము.

కొండరాళ్ళకులు గూడ ఊరేగింపులో నుండిరి. నేను బాబూ ను మర్చిండుగారి దాబావైని నిలబెడితి. అచటికి రావిచెట్టు వాగు గా కలదుచుండెను. తన ఏర్పాటులను గూర్చి నలుదివిజనలతో నరు రామంహదన రామవరణదానుగాదు నా కరిగించెను. జండాకు చెట్టులనవెట్టి అల్లరియును కలగ దనియే నేనును రిలంచెతిని. కలుదిదిజనలు అట్టివరు లాలా సోఫా, బాబూ స మ ర్య య, బా బూ మే లా రాం గార్ల కు వ్యాధి అను కృత్యమును కొండరు భటులు ను నాతో పాటు దాబావైదనుండి. 14 నిమిషము లగునకి, దున్నపో తుల బండిమీద జెండా ను తిని కొని కచ్చుచుం డిరి. అది అచటి కడ్డు తియని నాకది కరకు తెలియదు. జెండా దేవాలయమునకు ఇండ్లమునో పోవుచు న్నుదనివాడుచెప్పిరి. జెండాను గోడ్డుకు ఎడమకట్టున నుండుటకు చాల ప్రయత్నియము చేసితిని గాని సాగలేదు. అగంగంజేవు వారిలో వాదిచికార్యము లేదని నిశ్చయించి మరల దాబావై దికి వెళ్లితి. అచటనుండి కడసారి ఉత్తరపుట నిశ్చయించితిని

అంతలోనే మహమ్మదీయులు దేవాలయమువై వెళ్ళి సాగిరి. వారు పోటాకుటకే సిద్ధముగారచ్చిరి. మీరి క్రిందకు దిగుదని నేను దాబావైనుండి కిగ్గరగా నానావించితిని. అంతకు ఏధిలోనుండియు అన్ని ప్రక్కలనుండియు మావై రాళ్ళువిస రిరి. అందులన నచటనన్న వారు జోనిపోయిరి. దుకాణము కచ్చువై నను జే వా ల య ము వై న ను యు న్ను హిం దు వు లు ప్రేతమును మాపలేదు. అందోళనమును వెల్లడించిరి. వారు మహమ్మదీయులకు కనబడుచునే యుండిరి. జండా తాళ్ళను లాగుటకు నుమర్చుండు గారి యింటివైసను ప్రక్కయింటివైసను మహమ్మదుల నిలిపిరి. రాళ్ళు పడగానే నాతోనున్న హిందువుల కావోళనము లిగినది. దుకాణము కచ్చువైసండి మహమ్మదులు గుడివై రాళ్ళవిసర వారంభించ గానే వారు రావిచెట్టును పడగొట్టుటకే మంజురించిరిని నేనంటిని. వారు చెట్టును నగు కనిచో హిం దు వు లు కొట్లా టకులారని సువీరం, మోటారుగార్ల వాడు ప్రైవ్యును చెప్పిరి. అంతకులననేను మిన్నవంటిని. నేనుమరలగదిలో నుండి దాబావై దికి కచ్చునకికి హిందువు తెరకును నాకుకనడలేదు. మహమ్మ దీయులును వెలిపోయిరి. మహమ్మదులు రాళ్ళు హెచ్చుగావిస రినపుడు హిందువులలో నాగుననలుగురు గుడిలోనుండి ప్రక్క యింటికప్పువై వెళ్ళి రాళ్ళు విసరుటకు సిద్ధుడిరి. అప్పుడునేను మోటారుగారిని నిలబెడితి. అయినకేకలు చేపి వారిని పొమ్మనెక. వెటనే వారుజోనిపోయిరి. పోలీసువారుకుపా టులకు కల్పవలెనని సమర్పించుగారు నూచించిరి. పోలీసువారి తో తెలుపుటకు గదిలో జనసమరధుకమైంది నేను బహి రంగస్థానమున పోగోతిని. శ్రీబంధుభాగ్యమున వైకప్పువైకి వెళ్ళితిమి. అటనుండి నేను పోలీసును గుర్రపురాయిలను తంక వలెనని పోలీసుయుననెప్పకరుకు వ్రాసితిని. మేనుచటనుండగానే తుపాకులు కాలిగవ్వనిననబడెను. ఏధిలోనుండి వ్యని విసరదెను రెండు నిమిషములు. మాత్రమే భయం యుండెను. అంతకు నేను ఏధిలోనికి వెల్లితిని. అయిటివద్ద చాలగొద్ది మందియును గాయ ములు తగిలిన మహమ్మదీయు లిద్దరును మాత్రము కనబడి గాని ఏధిలో మరెవ్వరును కనబడలేదు. నేను వెల్లిగొపు అట్టినును వెల్లి దొరలెనమునకును వైసికోద్యోగులకును తంకి వాక్కు నంటిని. మోటారులో నోకమనీషిని పోలీసుయినెక్కరు వద్దకు పంపి మరల నేను దే వా ల య ము కడ్డు ను పోతిని. పేయ్యట పోలీసులును ఆ క్షేత్రమును వచ్చిరి పేయ్యట పోలీసువారును వైసులును అచటవదడ నుండునట్లు నావించి సువీరం, మోటారు గార్లను వారి యిండ్లకు చేయ్యటకు పోలీసువారిని నహాయగా పంపి నేను కెప్పుడు సికాకు గారి బంగళాకు పోయి మాట్లాడి నా యింటికి పోతిని. సమర్పించుగారి యింటికి ఎకటకున్న యిండ్లదాబా కట్టగోడలు విరిగినవి. సమర్పించుగారి యింటికి గూడ గవ్వము కట్టగిరి. కొత్తాయను గూడ చెట్టుల కిగెలెను. కమర్పించు గారి యింటి నుండి ఎరకును తుపాకులను కల్పలేదు. మొహనారంజోళ్ళులను గూర్చి నాఅంగీకారమువైసనే నూపరలు చేపట్టెదను. జండా రామావండికివచ్చినపుడు 150,200 మంది ఉండిరి. వాడువొమ్మ జరుపుటకు కుట్రకన్నయే వచ్చిరిని చెప్పట కాధారములేనట్లు ఏలమునగా చాలమంది వాడుకు పండుగ దుస్తులతో బడ్డలో వచ్చుచుండిరి. మహమ్మదీయులు యిండ్లవై వెళ్ళి వారంభించ గానే అల్లరిపొగినదని జిల్లాకలెక్టరు తెలిసెక. (అ. కే)

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదురూపాలు నేరించిన పట్టు పదుపు జ్వరములు. చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు కష్ట ప్ర జ్వరములు మూడును. అమృతాంజనం డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

శాపేన నవాలు, తండ్రి పేరు సమయింబోధిం, వయసు 50, నివాసము పాల్వూరు జిల్లా ఉదయపుర, 4,5 మీ.దగ్గర క్రితము తాస్లిదారు నాదర్మమును చాలమంది మహమ్మదీయులు మా గ్రామమునకు వచ్చి గ్రామమును చుట్టవేసిరి. పరమహం ద్రందళను పారిపోయిరి. మాసలివాండ్లు గ్రామములోనుండిరి. తాస్లిదారుడు స్త్రీలను పట్టుకొని ఒకచోటికి తీసికొనిపోయెను. గ్రామము నిర్మానవ్యయముగా నుండెను. వారు గ్రామమునకుపోయి యింద్ల తలుపులను పగులగొట్టి తాళములను విరుగగొట్టి సామానులను దోచుకొనిరి. స్త్రీలను దూషించి అవమానపరచిరి. 30 మందిని పట్టుకొనిరి. వారిని కఠినమజరతో తీసికొని పోయిరి. పిమ్మట స్త్రీలను మరల ఇంద్లవలవేపవేసిరి. నాకుకొంత కలుపుటచే అందరియు నన్ను కొట్టివలవేసెను వెళ్తులను చేపించెద ననియు తలచి మాజరాంద్ర నన్ను కొట్టుట కొకబంట్లోనుకు తాస్లిదారు దాబ్బాపించెను. నన్ను లేచి నిలుచుండుచునిరి. బట్టలను తీసివేయుచునిరి, కేవలము బట్టలేకుండ నిలువబడుటకు కిగ్గపడి ఒక్కచో గొంగునూత్రముంచి కిక్కిరింపుట నన్నిటిని తీసివేసిరి. నన్ను కొరదాతో కొట్టుచుని తాస్లిదారుడు నాకడతో చెప్పెను. బట్టలపూర్తిగా విశ్చలేతని నన్ను మరలమరల కొట్టిరి. అనటచాలమంది జనులుండిరిగాన నేను దిగింబరుడ నగుటకు సిగ్గుపడితిని. మగి చేతులను కాళ్లకుధ్యమండి వెనుకకు చాచి చెవులు పట్టుకొనుచు త్రునునిరి. ఈరీతిగా నా గ్రామములను మరి 5,6 గురిని గూడ బాధించిరి. వారిలో సంగరు, చావో, మహమ్మదుయూరు లంబార్దారు లొకమ కడవులైయున్నారు. మేము మంగియుండగా ముండకంపలను మావీపులపైను కార్లమీదకు వేసిరి. మాకరీరణముల రక్తసిక్తములయ్యెను. మమ్ములను గట్టిగా దెబ్బలు కొట్టిరి. మా చేతులను విరచిగట్టి మా జరాకు మూడు మైళ్ల దూరమున నున్న మిడురంజా గ్రామమునకు తీసికొనిపోయిరి. మాకు తిండి నీళ్లుమాదా ఇచ్చ్యలేదు. ఘుల్లాపూరు గ్రామమునకు వెళ్ళునది కాగ్రామమువారు దావామునకు నీరు తెచ్చిరిగాని నోకరులు మమ్ములను త్రాగినుటలేదు. నాకు దావాము మిక్కిలముగా నుండెను. నేను నీరు త్రాగుటకు మంగితిని, వెంటనే కర్రతో నానన్నుపై నోకదెబ్బ పడినను. బెనాల్యాలుగ్రామమున మమ్ములలోతిను స్త్రీమనలో పెట్టిరి. నేవలో చేరనివారిని ఆరు రోజులు చెరసాలలో నుంచిరి. వారికొడుకులను నేనలానికి పంపలేదనియే వారివందరిని యిట్లు బాధించిరి. వారి కొడుకులు పారిపోయిరి. అందువలన వారు వారిని కళపరమ జాలరని నేను తెలిపితిని. నా కొడుకును రైలులో పెక్కించి పంపివేసిరి. ఆరురోజులై సపిమ్మలు నేనింటికి వెల్లితిని. తల్లికుమాజరాలో మేము దిగింబరులమై మంగి కాళ్ల సందునుండి చేతులు చాచి చెవులు పట్టుకొనవలెనని అబ్బాపించిరి. మేలుట్టు పట్టుకొని యుండ మామక మాడవలెనని మానమ్మకు అతోమన్నగు స్త్రీలను కొందరిని నిర్బంధించిరి. ఆ స్త్రీ

(కామవర్షి జేయగా ఇద్దరు సోదరులును ఇంగ్లండు
 వచ్చి చెల్లిని విరచియు, నగము భూమికిఁజూపెట్టిండుకాని, విరచ
 దువలలేని రచయు ఆయన చెప్పెను. అట్టిదానిని సోదరా
 ప్రేమలతో 55 రూ॥ లు చెల్లించి స్టండవలెను. కాని
 ఆయన 12 కాన్సింజలేరు, అందును 10 శిశువులను వైశిర్యము
 చేసలేదు. కరణము, సి

ర హి మా శ

[illegible]

క్రానుపరిక్ష కేంద్రగా రజాలకు మిలిటరీ సర్వీసులో ఆట
జాతులచేపని చేపట్టిరి. ఆయన క్రజలను యుద్ధమునందు చేరకలె
నని కోరెను. ఎకదిన రాలేదు. ఆయనను పబడికొంఠ వేదన,
శుభ్రోగము తీసివేసిరి. శుభ్రోగమునకును జూచినయెడల మనుకు
బలన ఆయన ఫిర్యా వేమియును జేయలేదు.

சுயம்

1934, ఆల్బాన్ ఖాన్ మహమ్మదు సిద్ధాక్
కోమారుడు సుహాభూతజిల్లా బాల్ ఖానా, బంబాయిలో రైకూ
యాయిమెంటు గోపాలలో ఆయన బంబాయిలో ఉన్నందున, ఆయన
పంపు రైకూయాయిలు 2.లయన సంఖ్యయిం తప్పిస్తే రమంగదేని
ఆయనను సన్నెదు జేసిరి రైకూయాయిలు జేర్చుటకు చేరినైన
వనియింతయు జేసెను. రైకూయాయిలెంటులో నెన దివ్వమబా
రిదిగాదు. వాడు అందుల కనే బాధలబెట్టువారు. వీని నన్నింటిని
సూడీ కోర్టులో చెప్పెను. కానుకరితు జేయగా తానికను బం
బాయిలోనున్నయి, యిద్దమెన పేదనసూడీ రైకూయాయిలు కొట్టిన
విషయను సూర్పి ప్రతినియ్యి కెటరిని ఫిర్యాదు జేయదేనియు
ఆయన చెప్పెను.

మరిల ఒరీక్ష చేసేనా, ఫిర్యాదు జేయవలసినది ప్రభుత్వమునకేదా, ఆ ప్రభుత్వమేదా గ్రహించుటలను జేయుచున్నదని తెలుచి ఫిర్యాదు జేయలేదని తెలుచు చేపెట్టెను.

అంతకు కేసు మరునాటికి వాయిదా వేయబడినది

(பிழாய்வு)

(ಬಿ) ಕೆ ಒ

మద్రాసు ప్రాకారము నైజాం C S. No 224/1928 ఈ
వాది అనుమాన కెట్టి ముచ్చుకొకెట్టిగారు ప్రతివాది కంబర్
కృష్ణారావుగారిని పొందిన దీక్షిమొత్తం ఖర్చు అనుగూర
బాకీగాను గడుదీక్షి పూర్వమే మద్రాసు ప్రాకారము
వేదనీ నైజాం కృష్ణారావుగారిని పొందిన దీక్షిమొత్తం
క్రమ అదేమవుచున్నానని తెలిపినవారు నెం
6/478 ఈ ఇంటిలో నున్నటువంటి దీక్షి ప్రతివాది పూర్వ
తాలాకు ఒక అంబులంబున, రెండో రంబునూ పూర్వ, ఒక
మల్లరు, వైవాటికి సంబంధించి అందరినూ పూర్వంబు,
పెల్లంబు, ఎలివేట్ల, పంకాళు, నొట్టాళు, నీళ్లట్రంకులు వస్తరా
సామానులు, ఇంజనరు సంబంధించిన తుడుదాయిలుట్రంకు,
క్రీడలున్న ఇనుపచక్రం సహా చరాద్రీ తెలిపినదీక్షి
మునుగూర్చుకొన్నవారిని తెలిపిన మునిసిపల్ నెం 6/478 ఈ
ఇంటివద్ద (అనగా మెడిసిని ఉన్నచోట) 9-12-28 తేదీన
కొద్దవారివల్ల జరిగిన గా వేలం జరిగింపబడును. కావలసినవారు
సదరు వేలములో పాటపాడి ఆద్రీ కొనుక్కొనుచునని ఇందు
ముఖముగా ఎలరకు తెలుపడమనది.

ಪೊಲೆಪದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರಿ,

జి. పి. ఎల్. ఎల్. బి. జిల్లా కార్యదర్శి.

ଦିନିକା 27-11-28.

6వ కూరు, కేట్టాగు ఇ నాం

మాచే తయారగు పువ్వురాగ కవలముల, వైకాగింతము
లు, యిమిటేషన్ కంపులు, నీలము, పచ్చలు, తెలుపురాళ్ళు
ప్రతిరాయినిన్ని రీ4 పట్టెటరీర్చి గారంటిగా పంపబడును. సరకు
చూచి తృప్తిలేనిచో పార్సీలును పువ్వుగొని ఏ దినములలోనూ పంపి
నవైకము వాడనుసంపేదము.

పి.గోపాలస్వామి శైలి అందునన్,

సెంటు తామస్ మాంటు పోష్టు.

Saint Thoms Mount P. O.

అఖిలభారత సంగీత మహాసభ

గాంధర్వ మహావిద్యాలయము

ఫిబ్రవరి నెలలో అహమదాబాదులో జరుగును

రెండువ పకటనము

"ఈ కమాండర్ జనానా బాదుల 1924 ఫిబ్రవరి 9, 10, 13 తేదీలలో జరుగును.

వ్యాపకతనము, సంగీతిపాఠశాలమునున్న కామ్రూరు, గొప్పవిద్యాలయముల గాత్ర జలత్ర పాఠశాల కేరళ, 16 ఏ. డ్యూ. కు విద్యార్థుల పాఠశాల కేరళ, విద్యార్థుల జా. ని. పు. వి. లకు బహురూపములు మొత్తము కార్యము లానందము జరుగను.

ఈ చర్యలలో వేసిలోగాని పాటగొనగోరువారు 1924
జనవరి నెలాఖరులోగా వారి లెబురును తెస్తారు.

దొరతనమువారి పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను పా
తావ్రక్తకర్థిని నొప్పేయనును బోధించుటను గూర్చి బొంబాయి
దొరతనమువారి ప్రజలను కీసభివారు కరియగుజువాలు నియ్యకలసి
యున్నది గాంతివిషయమునం దభిప్రాయ మియ్యగలవారంద
రును ముఖ్యముగా నీ కీసభివారు రాగోరితను.

దైత మరేవిషయములగు గేయములు, కవయనుశుభ్యములగు గేయములు, ప్రాకృచ్చిరుజోత్సవధర్మల నొకేమనఁబోజ్యుర, ఏదియన కవయంత్రమా నిర్మించుట, గానము వచ్చుచును, స్వకృతి, ప్రాకృచ్చిరువిధానముల సభ్యసించుట, భారతగానచరిత, భారత వారీతగీయములు, భారతగాన జంక్రములు, భారతగానము శృంగులు. మున్నగు విషయములను గూర్చి వ్యాసములను వ్రాయవలెను. వ్యాసములను వ్రాయగోరువారు సంస్కృత, అంగ్ల, మహారాష్ట్రీ, స్థూరక, హిందీ, భాషలలో ఏభాషయందైనను వ్రాయవలెను. క్రతులను గూర్చి మాకులాడగోరువారు తమ విధానమును వాద్యములపై చూపవలెను." అని రాష్ట్రీయ సుగీకమండలి వ్యాఖ్యి ఎన్. ఎం. భేతుగారు ఆహ్వానవాదము:డి ఈ నెల 24 వ తేదీని ముఖ్యవాసిరి.

ఎన్ని కలయందు గల నీతి

త్రస్తాకర్షణమును ప్రజాపిత జీవనమునందు గలిగినమాదు
అందోళన కరింపినచో వివిధరూపాచరణ మనశ్శుభ ఆ
మించుకొనును. విక్రీత హదావిధిగా నగరమున వరుగిడియుండు
మోటాకుబండ్లు అధ్యర్థులకు ఓట్లునుపంపాదించుటకై ఏనుట్లు
సంచారమును జూపినపుడెట్లు ఎన్నికలవలన యెంతభవము వృధా
గా క్షయమగుచున్నదోయని దలంచి ఆశ్చర్యమునొందెదము. ఈ
రాష్ట్రమున (తంగ) ఎన్నికలకై అధ్యర్థులుజేయు ప్రయత్నముల
వినిరికవలన సుమారు 15 నుండి 20 లక్షలవరకు ధనము క్షయమై
నట్లు జెప్పట అనత్యముకానేరదు. సగటున క్రతిజినికి రాష్ట్ర
ముఖ సాయపట్ల రూ 20 రాబడిగలదు. అనగా అధ్యర్థులు
ఎన్నికలలో పాదుచేయు ధనముతన చిల్లగవృద్ధిన అర్జింకని
పేదవారలను 20 లక్షలమందికి ఒక యేడాకిసాటు పోషింప
వచ్చును. కొద్దియో గొప్పయో అర్జించును దినమున 3 ఒకపూట
అందిగల పేదలను 50 లక్షలమందిని యీధనమునొకలక్ష
స్త్రాంతిభరితులంగ జేయవచ్చును. ఇట్లధికముగా వెచ్చింపబడిన
ధనముచే అయాస్థులవలయందు ఆశ్చర్యపడ సానుమతి జేయు
ట తుదయోగించినచో మేల్మొదటి జిల్లాలు తాగుపడియుండును.
కొంతమంది వైద్యులు అంపవాసేసినప్రకారము, మలేరియా
కాద్యముచే కీడించుచున్న 6 గ్రామములను సంపూర్ణఆరోగ్య
స్థానములుగా జేయుటకు 40 వేల రూప్యములు గావనియుం
డును. ఇట్లు యీ 20 లక్షల రూప్యములచే అనేక గ్రామములను
ఆరోగ్యకరింపజేయుగ జేయవచ్చును. ఈ విషయము లన్నియు
జాలోచించిజూచినచో ప్రజలయెన్నికలు బోధించు నీతిని గమ
నించి చింతింపవలసి వచ్చుచున్నది. ఇంతభవము కాననగభల
స్థానములకై వృధాగా క్షయమగుచుయేగాక, ఇందుకుఫలిత
ముగా ప్రజాపితజీవనమునందు నీతిబాహ్యుతి ప్రబలము. ఇట్లు
దీయే ఆమెమన యజ్ఞకరమగు విషయము.

(అనుభవబహుళత)

బొంబాయి చిత్రకళా సంఘ పదర్పనము

నిష్పాటిరాత్రి (26 వ తేది) బొంబాయి పురమండరమున
జనగణోపేక్ష బొంబాయి చిత్రకళాసంఘముయొక్క ప్రదర్శనము
ప్రజలకు నంతోప జరిగెను. మొదల పార్కువద్ద నున్న
చిత్రకళాశాలన మీందు భాగమున కేర్పడిన చతురాలే
గాక నిజామురాష్ట్ర శిల్పకళావారిచే (అర్చనాశిల్ నీపార్కు
మెంటు) ప్రాయశఃపిలువంబడిన, శిల్పకళామర్మవియోగ
పైకరిగానిచే బొంబాయి కళాప్రదర్శనమున కీయిదికలు
పండినీ అంతరాలేకనమల ప్రతులు గూడ గలవు. (అ. సె.)

సామాజ్యమునందలి భారతీయులు

பேர்ப்பாட்டு

శరీ వాంఛితుని విరాజిగాదు అందను ప్రేమ్యపరికరము
యిట్లు వాచుచున్నాడు:—

విరోధాదేశపు విమలాచలలో శ్యామల, స్వాతంత్ర్యమన పెద్ద కలుగుచున్నది స్వల్పగారొక్కరే, అదివిశేష రాజ్యముల ముగియుచున్నది ఇండియాదేశములకు వత్తివాక్కి కాలో తట్టిశ్యామలను హక్కులనొసంగుటకు నిరాకరించుట కడు విచారకరము. 1921 సామ్రాజ్య సమావేశమువందు అంగీకరింపబడిన సమానస్వత్వమునకు స్వల్పగారొక్కరే అంగీకరింపకున్నారు. భారతప్రభుత్వమువలన ప్రజలలో పునఃపునః విన్నవించుకొనుచున్న ఇండియాప్రతినిధుల పలుకుట నాతడు పెద్ద చెప్పి చెల్లుచున్నాడు. 1921 సంవత్సరము యేర్పరచిన విధానము ప్రకారము భారతీయుల కెంతవరకు సమానస్వత్వము సంగవచ్చునో విచారించుట 3 లేక 4 రు ప్రభుత్వల గలవిన ఒక సంఘము నేర్పరుచుటకు యితరమంత్రి లందరు అంగీకరించుట దెలిపినను స్వల్పగారు నాటి అదర్శములను అనుకరించుటలేదు.

భారతీయులకుట్లు యిట్టి అన్యాయపు విధానము ననుసరిం-
చుచున్న భారతేశ్వరుడు దెట్టి అందోళన కలుగజేయుటకు
తాను భాన్వదనుచున్నాడో స్పష్టమునగాని దెలిసికొనుటలేదు
కాంధీగారు అది. తన సాదరజాతీయము దక్షిణ ఆఫ్రికానా
దమను ప్రేమదళకావారి చరిత్రను చదివినచో అందు
బాటాపరచుటకు యిట్టి విధానమే కారణమైతి. ఇట్టి విధా-
నమునల్లనే, వాటినుండి భారతేశ్వర మంతటను పాశ్చాత్య ఆధి-
క్యతవై ననవ్యార, అంగ్ల కులప్రభుత్వమువై తిరుగుబాటు పెం-
పొందుచున్నది.

దక్షిణాపధి కాలాని నల్ల బాతులందరికి ప్రతిపూజముగా
తానుజేయు చర్యలన్నిటికి తెల్లబారందరు బాధ్యతనుహేతు
రని సుబ్బుగారు దలంచుచున్నారు. కాని ఈ సందర్భమున
సుబ్బుగారి ప్రభుత్వము జర్మను నైరుతి ఆఫ్రికాయందు
అనుచుజరిపిన మాండేబరీ అధికారమునుబట్టి కానరావచ్చు
చుచువారు దెలిపిన అసంతృప్తి పూర్వకముండుకొనవలెను. బాండే
బర్లజన్మదేశముల తిరుగుబాటు నణచుటకై యీ ప్రభుత్వము
గారు గావించిన కఠినచర్యలనుగూర్చి ఎన్నెన్నో చాల యాతే
నశలను జేసిరి. సుబ్బుగారి ప్రభుత్వము బాండేబర్లజన్మదేశము
నుండిచ్చిన క్రూరచర్యలను నిరశించుచు నెంద్రులరు 28 వ తేదీన
ఎన్నెన్నోకొ నొక తీర్మానము గావించిరి.

అందుచే, విశాపాచే విషయముల పర్యవయోదగుడ
కాను చక్షిణిలగ్రామమున పాశ్చాత్యభాగవత యను ముద్ర
లెనిమిదునున్న స్వరాత్మభినున నిరంకుశ్యవిషయమున
దప్పిపెట్టుట నట్లుగారి భావ్యముగాదు. భారతదేశమునట్లు
యనచర్యలవలన (బిటీను సామాన్యజేమునకే భంగమునయ్య
టు పొడగటుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు లేజులపద్ధతుల నెఱుగారు
 పరమాస్పష్టమునకు నాసరి ఈ తాటింపురు బిటీషు ప్రజలెల్ల
 ద్భగములంపరులెఱుఁ—దక్షిణాఫ్రికా యందులి భారతీయ సమ
 స్థులు అందరికముగా నెక్కురకాలము విడదినవో, నయ్యది
 తీయనియయమగుటకు మారుగా విదేశాంగవిధానముగా మారి,
 గ్రామ్య వికాసశ్రమము చెడగొట్టునంతటి ప్రాముఖ్యత నేపాం
 దనని స్పష్టముగారికి నేను (నెఱు) స్పష్టపరచుచున్నాను.

(అంధేను పైము)

సాధాత్పత్తము

ਬਾ ਲ ਭ ਲ ਲ

కనివారమునాడు (24 వ తేదీ) జమ్మిదాను వ్యూరక
దానుగారు పురుషసౌభాగ్యోత్పత్త్యనుబై చక్క నిమగ్ననాకను
సోనగిరి, ఎన్. సి. కేల్కారుగారి అధ్యక్షుర్యక్రింద మహారాష్ట్ర
బాలభటులు నిన్న (28 వ తేదీ) శివాజీమందిర భూమిలందు
బహుజనసమక్షమున వారి సాంఘ్యోర్జిత్యకమును జరిపిరి. బాల
భటుల కవిమాననరు డి. వి. ఘోకేశుగారు చెప్పినందు బాలభ
టులు సదమతి ఎరిగెను. బాగుగనుండెను. బాలభటులు అనేక
యాటలను క్రధర్పించిరి. చుటెన కట్టుట మొదలుకునానియందు
నేర్పును గనబరచిరి. సదయార్జి గారు వారుచేసినపనిని గూర్చి
రిపోర్టును చదివిరి. అధ్యక్షుడు కేల్కారుగారు బహుమతుల
సోనగిరి బ్రాడెన్ ఫెల్చర్ యొక్క యుద్యతచక్రత్రన్ ఖ్మిష్టముగా
చెప్పిరి. ఈ యుద్యతమునక తగినీరుల సహాయముచేయుటని
పలుకున సాచ్యురించి.

(అ. తె)

కడవిన కాననభయందు మహామృదీయ సభ్యులు కలసి
ప్రత్యేకపక్షముగ నుండుటకు ప్రయత్నించితిమి. అప్పుడు
చాక్రరు ఉస్మానుగారు తమంతట తామే నాణకాశ్చియను
నహించి మహామృదీయలు జన్మింపకుమనతో జేసిన నిర్బందిత
ముల లాభకరముగా నుండుననియు మహామృదీయలకు నాణ
సినవన్నియు తాకు సమకూర్చునితఁ జూద్దామి యిట్లుండే
అప్పుడు మహామృదీయసభ్యులు నిర్మితపక్షమువారతో కలసి
యుండుటకు అంగీరించిరి. అప్పు సమయములందును ముర్రులకు
తోడ్పడుచుండెరి, హిందూ ధర్మాదాయములన్నియు ప్రత్యేకవైట్టి
లడిన భూమి మేము మా వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములను విడనాడితట ములుగ నుండ
వలసిన భగ్యమును విడనాడి ముర్రులతో కలిసి పట్టించుకొనితిమి. త
చ్చిట్లు అన్ని కాలములందును మీకు తోడ్పడించుటకు మాకేమి
లాభము గలిగినది? వెనుకబడియన్న జాతులను వ్యక్తి దోషము
లకు జన్మింపకుమనవారయిందేక మని గంభీరముగ ప్రకటించి
మిడనేగాని క్రియాయందు కనబడదు, ఎప్పుడు చూచినను తమ
ముర్రులకు ఉన్నతజాతులవారికిని ఉన్నతముల నిచ్చుటయే
గాని మాహత్ములు నిర్మత్తము చేయుటదేను. నాయుడు, కుందల
యారు, పో వీరివిషయము ముర్రులు కడవహించితిగాని మహా

అభ్యుదయము:— గౌరవవర్తులగు ఐంగ్లీషు తెలియునా? మొకటర్చును— కొంచెం చెబుతాను. అయితే ముంజుముంజు ఇంగ్లీషుమాటలు వస్తాయి. జట్టినుపార్టీ రాదుగాలింది. పార్టీ వారికి రాజకీయవిషయములందు యెట్టి కార్యకర్తలను లేవదున ఇంతగంభీరము బయట జేరింది. సాంఘిక భేదములను అధారముగా రాజకీయ కార్యక్రమము లేని పార్టీ వాలకాంటియును. ఉద్యోగ లబ్ధి కానం, మౌర్య మేకాన పార్టీ మతము లేదు. ఇట్లే సాంఘిక భేదములైన పార్టీలు యేర్పడవ నునకు మున్నకై నా స్వరాజ్యము కాదు. రాజకీయ కార్యక్రమముల పార్టీలు యేర్పడవలెను. నేను స్వరాజ్యమును వానిని. ముగ్గుడు, కాపుగడు, మేము ఎప్పుడు అప్పజేసినదా? అంటే వాళ్ళు. బ్రాహ్మణేరివత్తుం అని యిప్పుడు చెప్ప

24 వరకైనా పేదరుల ప్రతిభలుగా ముగిసి పర్వతా
 పుష్కరం బిల్డింగును స్వరాజ్యమును అభ్యర్థి దాడులు ని
 వహించరాదుగాను నిలిచి. పోటీ చాలా క్రమంగా జరిగింది.
 పోటీ చావుకుంది పట్టు ఇచ్చిరి. మిగిలినవారు స్వరాజ్య
 మునుకును ఒకరి కొకరు తీసిపోయిందే పట్టు వలన పట్టి
 తోను పట్టు కొనబడుదు ను నింపున అభ్యర్థులు వలన
 పట్టు. 100 కి 70 నుండి వలన పట్టు పట్టు ఇచ్చిరి.
 అ. (క)

బుద్ధచారము

కెయిలో భారతీయుల ససలే శేరిసిం
కుండుటకు, అక్కడి క్రభుత్వమువా తొక చ
మును నిర్మించుచున్నారు. అధిని వేళ రాజ్యములలో
నిట్టి చట్టమును నిర్మించిన, అక్కడ పాలకులతో
జోక్యము కలిగించుకొనుట కితరుల కధికారము
లేదని, బ్రిటీషు క్రభుత్వమువారు చెప్పిడివారు.
ఇచ్చి డన్ననో, బ్రిటీషు క్రభుత్వ కరిపాలనముక్రింద
నున్న రాజ్యములలోనే, ఇట్టి నిర్బంధకాసనము
ప్రయోగించబడుచున్నది. ఇందుకు వారేమి సమా
ధాన మీయగలరు? క్రొను కాలనీలలో నేమి, స్వ
కరిపాలనము ననుభవించెడి అధిని వేళ రాజ్యముల
లో నేమి, భారతీయులస్థితి దుర్భరమగుచున్నది.
అధిని వేళ రాజ్యములనుండియే గాక, ఇంగ్లండు
నుండిగూడ, ఎట్టి సౌకర్యములను సంపాదించుటకును
భారతీయులకు సాధ్యపడదని తేలుచున్నది. క్రొత్త
చట్టము, అధికానివా నుల రక్షణార్థము గావించు
బడుచున్నదని పైకి బ్రకటించిన, భారతీయుల
పట్ల మాత్రమే వర్తింప జేయబడుననుట నిస్సంశ
యము. వెలుపలనుండి వచ్చినవారిలో తగిన జీవన
వసతి లేనివారిని కెయిలోనికి రానియరు. రోగ
ప్రసీతులగు వారిని రానియరు. పనిజేయుటకు వచ్చె
డివారు, రాదగినవారా కారాయన, అధికారులు
నిర్ణయింతురట. అట్టి వారిని డబ్బును ముంకగ
డివాళిట్లు జేయవలెనని అధికారులు కోరవచ్చును.
కెయిలోనికి వచ్చెడివారు వర్తకము గాని
ఇతరవృత్తులనుగాని అవలంబించినచిన,
అట్టివృత్తి కవకాశము కలదని అధికారులను
ముందుగ నమ్మింపవలెను. ఆపిమ్మట, దక్షిణాఫ్రికా
నివాసుల లాభము కొరకీ వృత్తి నవలంబించు
చున్నటుల, అధికారులకు విశ్వయము గావలెను.
ఈ షరతుల నన్నిటిని గాంచిన, భారతీయులను
రానియకుండుట కిది గల్పింపబడినటుల స్పష్టమగుట

లేదా ఆధికారులు యూరప్ యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ లోని చట్టము పూర్వకముగా మొదలుపెట్టినది. భారతీయులు అధికారిని వేరే ముందుకు భంగము గలిగింతురనియు, యూరప్ యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ లో వారి జేమములకు పాటుబడుదు రనియు, కెనియా ప్రభుత్వమువారి చేతులలో రాజ్యాధికారులను పాటుచేసిరి. ఇది వట్టి బూటక మనుటకు సందియము లేదు. స్వీడ్ లం దేశమున పేరుబెట్టి యూరప్ యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ ప్రాబల్యమును కొనసాగించు కొనుట కిది యొక సా కగుచున్నది. ఇండియా రాజ్యాంగమంతయు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారును, క్రొత్త చట్టమునుగూర్చి అభిప్రాయ మొస గట కవకాశ మియ్యదు. సరి నేటివార్తలలో గలదు. కాని దీనివలన ఇసుమంత యయినను లాభ ముండదని తెలిసిన సంగత్యే. ఇండియా ప్రభుత్వ మువారి మొరలను, కాలనీల అధికారులు గాని కాలనీలకుంట్రి గాని పాటిపరచి, ఇంటికుమున్న పలుమరు విడితమయ్యెను. బాంబాయి క్రొత్త నికలు పత్రికకు జేరిన వార్తలకారము, డిశింబరులో నీ చట్టమును త్వరితముగ శాసనము కావించెదరనియు, భారతీయులు కెనియాకు వెడలుట కవకాశము లేకుండ జేసెదరనియు, తెలియచున్నది. భారతీయు లనుక్రొత్తవారిని కాలనీలకురానియరు. ఇదివరకున్న వారిని కారవమతో బ్రతుకనీయరు. ఇండియాలో కాన్ఫరెన్సు ముగిసిన పిమ్మట, ఇట్టి నిష్పందచట్టము నిర్మింపగలుగు జూచిన, కాన్ఫరెన్సువలన భారతీయు లకు సామ్రాజ్యమునం దెట్టి స్థానము గలిగెనో వెల్లడియగును.

శాసనసభలు: మాతృభాష

పరిపాలనము మాతృభాషలో జరుగుట యవ సరమని, ఆంధ్రమహాసభ ఘంటా పథముగ పాటిను. ప్రజలు పరిపాలన విషయములలో శ్రద్ధ వహించుట కిది ముఖ్యమార్గమని సూచించెను. పెంట్లండు ప్రభువుగారు గవర్నరుగనున్న బెయ్య మున బి. వి. సరసింహయ్యగారు మద్రాసు శాసనసభలో తిమిళమున ప్రసంగింప వారంభింపగ గవర్నరుగారి భయంతరపెట్టిరి. ఇది సంస్కరణము లకు పూర్వము జరిగెను. పిమ్మట నేర్పడిన శాసన సభలో ఆంగ్లమున భారాళముగ మాటలాడలేని సభ్యులున్నను, వారు మానము వహించిరిగాని, తమ యభిప్రాయములను మాతృభాషలో చెలుపుటకు ముందుకు రారయిరి. ఈ మారు ఏర్పడిన శాసన సభలో ఆంధ్రసభ్యులు కొందరు తెలుగుభాషలోనే ప్రమాణము గైకొనుటగాక, నిశ్చయము తెలు గుతో ప్రసంగించి, దేశభాషల కారవమును నిలువ జెట్టిరి. రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానమును బలపర చుచు, మాంగటి సీతయ్య, మోతే గంగరాజు, బిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగార్లు మాతృభాషలో ముచ్చటించి ఆత్మకౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఏరు మాతృభాషలోనే ప్రసంగించెదమని, ఇంతకు మున్నే శిశువు మూరి. మాతృభాషలో ముచ్చ టించుటవలన, వీరి యభిప్రాయములను ఇతరభాషల మాటలాడు సభ్యులుగని, ప్రభుత్వమువారు గాని ఎటుల గ్రహించు రని యదుగ వచ్చును. తెలుగు భాషలో మాటలాడుచో, తెలుగువారందరును వారి భావములను గ్రహింప గలుగుదురు. తమిళ భాషలో మాటలాడు వారిలోనూడ తెలుగుదెలిసినవారు పలువురుండురు. ఇక, ప్రస్తుత మంత్రులలో నిరువురు తెలుగువారే. తెలుగుభాష తెలియనివారికొరకు భాషాంతరీకరణము జేయువారి నేర్పాటు చేయవచ్చును. ఈతీర్మా

నాతృభాషలో ప్రసంగించుట కలవాటగు కొల దియు, వీరిరులు తమ క్రొత్తనిధు లెటుల బనిచేయు చున్నారో తెలియక పోవుదురు. మాతృభా షలో ముచ్చటించి భాషా కారవమును నిలుపు టకు ఆంధ్రు లీ తరుణమున మార్గదర్శకు లగుచు న్నారు. ఆంగ్ల భాషా వ్యాపారములు మాతృ భాష నికనయినను గౌరవించుట మేలు.

క్రొత్తకలయిక

ఇటలీకి స్పెయినుదేశపు స్వపాలు జేలేయే టకు, రాజకీయ కారణములు గలవని వెల్లడియగు చున్నది మధ్యధరాసముద్రమునందు ఇటలీ స్వీయ ప్రాబల్యము గోరుచున్నది. స్పెయిను ఇటలీలకుగలిసిన, మధ్యధరా సముద్రము వాణిజ్యము గావచ్చును. వీరి కలయికను గాంచి ప్రాన్సు భీతి జెందుచున్నటుల గనుపించుచున్నది. ఇటలీ ప్రాన్సులు స్నేహము నభి నయింపుచున్నన, పరస్పరానుమానము ప్రజలు చున్నది. ప్రాన్సు పరిపాలనముక్రింద ఆఫ్రికాలో కొన్ని ప్రదేశములు గలవు. అక్కడి ప్రజలను యద్ధ భటులుగ దయారుజేసి, ప్రాన్సు తన బలమును నిలుపుకొనుచున్నది. ఆఫ్రికాకు జోవుటకై మధ్య ధరా సముద్రమునందు ప్రాన్సుకు స్వేచ్ఛావకాశ ముండవలెను. ఇటలీ ప్ర బల మగుచో, తన బలమున కెట్టి యుపద్రవము వాటిల్లునోయని, ప్రాన్సు దిగులొందుట వింతగాదు. ఫ్రెంచి నాకా దళముకన్న, ఇటలీ నాకలు క్రొత్తవి. సంఖ్యయం దివి యధికము. స్పెయిను నాకాదళము చాలకొద్ది యైనను, బాల్కన్ దీవులయొద్ద నాకాస్థాన మీ దేశమునకు గలదు. ఇది చాల ముఖ్యమయినది. ప్రాన్సు ఇటలీ పరస్పర సంబంధ మికిమీద నెటు లుండునో జెప్పనిట లేదు. విమాన దళము సధిక ముగ జేర్చుటకు ఇటలీ ప్రధానమంత్రులుగ మును లోనిగారు పాటుబడుచున్నారు. మునులోనిగారు రాజ్యమునకు రాకముందు ఇటలీకి నూరు విమాన ములకన్న నెక్కుడ లేవు. ఇప్పటి కన్నడే వేయి విమానములు గలవట. జూన్ నెల నాటికి 4500 విమానములు నిర్మింపబడునని యూ హించు చున్నారు. ఇటలీ నిర్మించెడి వాయువిమానములు సముద్రమునందు గూడ తిరుగ గలిగియుండును. ఇందుచే విమానముల సంఖ్య నాకాదళమునకు మరింత బలము గలిగించును. యద్ధ పరికరములను తగ్గించి, పోరాటముల సంతరింప జేయవలయునని నానాకాష్ట్ర సంఘమువారు గోరుచుండ, రహస్యపు బడంబడికలు ఎక్కువగుచున్నవి యద్ధ సాహస్రి అధికమగుచున్నది. పరస్పరానుమాన ములును, పరస్పర అనుమానభావమును పెచ్చు పెరుగుచున్నవి. యద్ధమునకు పూర్వోక్తము గూడ, పిమ్మట, కలహ కారణము లతిశయించుట మిగుల కోపనీయము. విన్నుగారు ప్రతిపాదించిన పక్షనాల్లు సూత్రములును, నీట గలిసె ననుటకు సందియము లేదు.

ప్రస్తుత కర్తవ్యము

శాసనసభా బహిష్కారమును కాంగ్రెసు సభ తొలగించినను, ఇతర బహిష్కారములను కొనసాగించుట ఎల్లర ధర్మమనియు, నిర్మాణకార్య క్రమమును నిర్వహించుచు హిందూమహమ్మదీ యైక్యతను, అభ్యుత్థతి నివారణమును, కద్దరు నిర్మాణభారణములను, అహింసా ప్రతాపస్థాన మును దీక్షతో జరుపవలెననియు, దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యకంతులుగారు, అహమ్మదాబాదు నగరమునం దుపన్యసించుచు హెచ్చరించిరి. శాసన సభలద్వారా మోక్షము లభించుట దుర్లభమనియు

అసహాయాధ్యమమును నిర్మాణకార్యక్రమమును స్వరాజ్యమునకు స్తంభములనియు, సి. రాజగోపాల చారిగారునుడివిరి. ఏమయినను సరియే గాంధీ యు పదేశములను కొనసాగింతు మని ఆంధ్రరత్న దుగ్గి రాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు బలికెరి. శాసనసభలు భగ్నమయినను గాకున్నను, నిర్మాణకార్యక్రమ మును అసహాయధర్మమును కన సాగించుట ము ఖ్యమని ఎల్ల రంగీకరించెరు. కాంగ్రెసులోని ఉభయపక్షములును, ఇందుకొంకు తమ కత్తిసంత ను భారబోయుటయే క్రస్తుత కర్తవ్యము. ఈసమ యమున జాతైక్యతను రక్షించుట ఎంత యవసర మో, కాంగ్రెసు వర్గంగు కమిటీవారు తమ ప్రకటనలో సూచించిరి. గాంధీమహాత్ముడును ఆలీనాద రులాను తమ జీవితము నిందుకొరకై భారబోసిరి. వారిపై గౌరవముగల వారెల్లరును, వారిమార్గము ననుసరించి దేశారాధన గౌరవించుట యవశ్య కర్తవ్యము.

బర్మా శాసనసభ

రంగూను, నవంబరు 28:— కిశోరబంధు క వి యొ బర్మా శాసనసభ నేడు తిరిగివది. గడచినమాస్సు నెలలో శాసన సభవారు బాల్మికి జైలు నుండి 10 లక్షల రంగీంచునని వెల్లడి తీర్మానము విషయమై ప్రభుత్వమువారు జరిపిన చర్యనుగురించి గవర్నరువారి కద్దనుండి విచిత్రసమాచారమును అభ్యర్థింపుడు గాదు చెడిరి. ప్రభుత్వమువారు అన్ని ప్రయత్నములు చేసి నప్పటికి బాల్మికి జైలులోనుండి 8/3 లక్షల రంగీంచునని తిగింపబడ వచ్చును. కాబట్టి యాశుంకిమును సూర్య తిరిగి విచారించుటకు ప్రత్యేకసంఘము నొకదానిని ఏర్పరచుటను సూర్య చెప్పెను. గవర్నరుగారు కమిషనరీయమువారు చేయగలదాని చేసినరెనమ్మ వలయునని సభవారిడిగెను. మరియొ రాష్ట్రపరిక్షణ నిమి త్రము ఎక్కువదెట్లు కాలపనీయన్నది గనుక దానికి వోటింగ్ మనియూ సభవారిని కోరెను.

బామాన్ గారు (స్వలింగిదేశీయజాతుకు) కయ ప్రాయగాదు తమరాష్ట్రములను నిర్వహించు సభివాస యన్య నున్న స్వాగతమున కై ప్రాయగాది తమకేసులెని ఆధ్య త్పని వేడుచు కిశోరబంధును ఉపహరించిరి. రిశింగుప్రభువు గారి తిరపాలనాధ్యక్షులను తమలో కొందరికి సరగా అర్థము కాలేదని వారు చెప్పిరి. అయినప్పటికిని యిండియా యొక్కయు బర్మాయొక్కయు స్థితిగతులను బాగు జేయుటకు గురించి కై ప్రాయగాదు కిశోరబంధును చెప్పి టు పం టి ప్రయత్నములను మెచ్చుకొనుటలో వారందఱు ఏకభవింపిరి. బర్మాకు సంబంధించినంతమీ రిశింగుగారి ప్రభుత్వము బర్మా రష్ట్ర పరిశ్రామి బి శిశుమృతపిడి. ఎలయన, ఈయన ప్రభుత్వములోనే బర్మాదేశమునకు సంస్కరణము తివ్వబడినది ఈ సంస్కరణమును స్వపంపాలన కొంత బర్మాదేశము లదిగి దానికి తగు సమాధానములు కాకపోయినను హిందూదేశములో యింక రాష్ట్రముల కొనుగొని సంస్కరణములకంటె మంచిది. రిశింగుప్రభుత్వ కిశోరబంధుప్రతినిధి గాక హిందూదేశములోని ప్రత్యేకయొక్కయు నిల్లయొక్కయు స్థితి పూర్వముననున్న దానివలన స్వాగత మొసంగిరి. కిశోరబంధు బాల్మికి జైలు నుండి విడుదలయినచో యూరప్ మున్ హిందూకాఖు ప్రతినిధులచేతను బలపరచబడెను. కిశోరబంధునులపట్ల తీర్మాన ముమోదించ బడెను.

శాసనసభలోని ప్రక్షులకు జవాబు చెప్పెను హామీ మెంబరుగారు వార్తా దౌర్జన్యము, కృత్రిమ శాంతిము వేయ టు మొదలగు నేరములు చిహ్నములుటలేదు చెప్పిరి. సాధారణముగా యానేరములందఱును కుగీయులు, (దౌర్జన్య ప్రవా ములు) సాధారణముగా బహిష్కారమును నిర్వహించు యువ పక్ష రాజకీయ ఆందోళన మంతయు దౌర్జన్య ప్రచారములవల ననే జరుపబడుచున్నది. సాధారణపు నేరములను రాజకీయ నేరములను శాసనసభలో సంబంధములేమిదనె సర్దుబాటు చేయవచ్చును. పూర్వపుతాచారములను, మతము దేవుడగు అభిమానము గలిగినవారికిని (మత్సరకారులకు) వారికి పోయిన తమకుబడిని అధిగ్రహము తిరిగి యిచ్చుటకు తగిన విశ్లేషణ కాదు. రూపముల తొందరపడినను ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధియొ మున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

అహమదాబాదు సమావేశము

అకాలీ సహాయకసంఘము నేర్పరుచుటను

గూర్చిన తీర్మాన ముమోదించబడెను

ఈనెల 25, 26 తేదీలను అహమదాబాదులో సత్యాగ్రహకమిషన్లు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘపు భవనమున జరిగెను.

విజ్ఞుల ఆహ్వానమున వారికి సర్వవిధముల సహాయముచేయవలెనని, దేశమున రాగుగా ప్రచారముచేయుటకును ఆర్థిక సహాయములను అకాలీలకు చేయుటకును అకాలీ సహాయకసంఘమువారు ప్రూనుకోవలెను. దాక్షర్యము, పండితీయత, అకాలీలను, అకాలీ గిర్వానీగారు ప్రచారము కాని సర్వవిధముల సహాయముచేయుటకు 1000 రూపాయలు వారి కిచ్చబడెను అన్నివిధములను ఎప్పటికప్పుడు కార్యసంఘమునకు తెలిపవలెను" అని అమృతేశ్వర్ యిష్టాగ్రాహిణిలో నూదించబడిన తీర్మానము అహమదాబాదులో నామోదించబడినది. అకాలీలకు సహాయము చేయుటకు కాంగ్రెసు సంఘములవారు సహాయకసంఘమువారు ప్రత్యేకధికారమును సమకూర్చవలెను. మొ. బాసోరా దేశంబున నెలనాడెరుగున్న రూపాయలపై కాంగ్రెసు సహాయకసంఘము వారికి సేతుగాన కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగా వెల్లి అంటి పరిశీలించు గవనించులెనని కొరచున్నామను తీర్మానము లామోదింపబడినది.

అహమదాబాదు ప్రకటనము

వివిధవిధములకు సంబంధించిన విషయములలో సర్వములను కృత్రములు నగు వనే. కారణములవలన పటిష్ఠ మత విరోధములు ప్రబలివచ్చిన మరలవిషయములను గూర్చి దేశము లందరు సర్వధికమగు సోమినిమాత్రముకంటె నిపుడు ముఖ్యమగు నావశ్యకత జీర్ణయములైనది దేశములందరును ప్రాంతములైనది యీసంఘమువారు కొరచున్నారు. కర్మకాండము శీఘ్రముగా లభింపవలె ననినను అందులకునగు కృషి కంఠాయము కలుగవలెనుటకును వెంటనే విచారణములకు బుద్ధివంతులు. అన్నితేజములతోను అన్నివిషయములను గూర్చియు ప్రభాధి ప్రాయమును మొదలు ప్రతిలే కల్పించి పారంభించును. మన దేశమునగు ముఖ్యముగానులే అగుచున్నది. ఇప్పుడు వివిధ మతముల సామర్యములను విషయమును వారాధ్యతల వారు బాగుగా గుర్తించి ఆరీతిగా పరిశీలించవలెనని ఈ సుఖమువారు కొరచున్నారు (అ. వె.)

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు

అహమదాబాదులో నాయకులుపన్యసించిరి

ఈనెల 25 వ తేదీ రాత్రి అహమదాబాదులో జరిగిన బహిరంగసభలో అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘాభ్యుదయ దేశభక్త కొందఱు వెంకటప్పయ్య పురుషుగా రుద్దయించిరి. "కాకానభా ప్రవేశమునకు ప్రతిమాముగా కాంగ్రెసువారి ప్రచారముచేయరాదను తీర్మానము ధిర్ఠి అవసరముగా నామోదించబడినదని తక్కిన బహిరంగసభలను సాగించవలెనని తీర్మానించుటను గాన వనమునింపగా విధానమునకు సాగించవలెను. హిందూ మహాసభీశు మైత్రీ, అస్పృశ్యత విచారణము, ఖద్దరు నిర్మాణము ధారణము, దౌర్జన్యం హత్య మున్నగు విషయములను గూర్చి మనము ప్రధానముగా పరిశీలించవలెను" అని దేశభక్తుడు నుడిచెను.

రాజగోపాలాచారిగారు

"మాదేంద్రాచార్యులు కాననభయ నిర్మలము దేశములలో బాధితులగుటకు తీవ్రముగా ప్రోత్సహించెను. ఇప్పుడు సోమితి వారును తీవ్రముగా మాత్రమే ఫలితమయ్యెను. మిరివాదుల విశ్రాంతిగాన స్వరాజ్యమువారు చెప్పినదే నిజము కాంగ్రెసువారు చెప్పినదనకెవరికి దేశముల తలంపరాదు. మాదేంద్రాచార్యులు గాధనహత్యకు తెలివినదే ఇప్పుడిది సత్యము. కాననభయవలన స్వరాజ్యమువారు, కాన మిరివాదుల గ్రంథమును మూసివేసి స్వరాజ్యమువారు మూలాధారముని నిర్మాణవిధానమును గూర్చియే దీక్షతో పని చేయవలెనని శ్రీమంత్ రాజగోపాలాచారిగారు నుడిచిరి

ఆంధ్ర రత్నగారు

కడపవలసము ఆదేశించు నని గాంధీమహర్షిని అన్వేషించు నని గాంధీమహర్షిని అన్వేషించునని ఆంధ్రరత్న దక్షిణగోపాలకృష్ణయ్యగారు నుడిచిరి (అ. వె.)

38 వ దేశీయ మహాజనసభ

కాకినాడ సమావేశము

నాల్గవ ప్రకటనము

సహ్యావహుసభ్యులకు శివరములో బసలు ఏర్పాటు చేయబడును. వారు సీతనుకు మొత్తముగా బసలు మూడురూపాయల వరకును, బసలు కావలసినవారు వెంటనే కార్యదర్శులకు ప్రాయశఃకె. ఆ. శ్రుంతు 19 వ తేదీ నుండియు ప్రత్యేక భోజనములు కల్పింపబడును.

చెన్నపురినుండల ఆంధ్రజాతీయోపసంఘమువారిచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులు

ఈ (జనబరు) నెల 26 వ తేదీన సాయంత్రమునందు ఆంధ్రజాతీయ కార్యాలయమున శ్రీయంత్ర చల్లా శేషారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన గాంధీపరిషత్ ప్రెసంపుపు సాధారణ సభయందు ఈ తీర్మానములు గావించబడినవి.

తీర్మానములు

ఈదిగవకాది కాకినాడలో జరుగు అఖిలభారతదేశీయ మహాజన సభకు ప్రతినిధులు ఎన్నుకొన బడిరి:—శ్రీయంతులు 1. వెనుకూడి శేషారావు పంతులుగారు 2. చల్లా శేషారావు పంతులుగారు 3. టంగుటూరి నానూడుయ్యగారు 4. యామినపూర్ణ తిలక్మగారు 5. వొంతంశెట్టి నాగేశ్వరరావుగారు 6. గోనగుంట వేంకటసుబ్బారావుగారు 7. వి. యల్. కాశ్రిగారు 8. వేంపురపు రామరాజుపంతులుగారు 9. కె. యం. కేశకర్మగారు.

శ్రీయంతులు కాకినాడునాగేశ్వరరావు, గడ్డేరంగయ్య వాయుడు, టంగుటూరి ప్రకాశరావు అఖిలభారత సభ్యులు ఎన్నుకొనబడినందున వారిని మినహాయించడ మైనది. వాటికారీత్య ప్రతిభులుగానే యున్నారు.

డిశంబరు 3 వ తేదీన రాజకరినిధిగాను చెన్నపురికి వెళ్ళు సంస్కరణ వారియోజనమును బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నములు చేసి వారు విజయవాడలోను గంధూరపూరతాళము జరుపుట కేర్పాటు చేయబడుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈదిగవకాది కాంగ్రెసువారు విడిచిపెట్టుట ఉపసంఘముగా కేర్పరచబడినది. ఈ వారతాళపు ఖర్చుల నిమిత్తము 50 రూపాయల మించకుండ మంజూరు చేయబడినది.

ఉపసంఘము:—(1) వండిక లక్ష్మీనారాయణ కర్మగారు, (2) అచ్యుతరాం బి. శేషారావు, (3) ఆర్. శివారావుగారు, (4) బి. శేషారావుగారు, (5) గడ్డేరంగయ్యవాయుడుగారు, (6) గో. వె. నువ్వూరియ్యగారు, (7) కా. నాగేశ్వరరావుగారు, (8) వి. యల్. కాశ్రిగారు.

29-12-23 వ తేదీన మూలానా యామాలు సాగకేలు వండిక శేషారావుగారు గార్లకు సహ్యావహుసభ సమన్వయించుటకు ఆయన ఖర్చులు రు. 18-0-0 రూపాయలు మంజూరు చేయబడినది.

గడ్డేరంగయ్యవాయుడు, కార్యదర్శి

గోదావరి ఏజెన్సీ ప్రతినిధులయొక్కలు

కాకినాడ కాంగ్రెసుమహాసభకు శ్రీయంతులు వాగుల పాటి వేంకటసుబ్బారావు (ఇందుకూరుపేట, వాడవరండిం జను) చేబియ్యం సోమయ్య (పాలవరం) రాజులక్ష్మీవరసింహం (పాలవరం) పురులూరి కొండరామయ్య (రాజమహేంద్రవరం) శ్రీమతి చేబియ్యం సోమయ్య (పాలవరం) గార్లను పాలవరం ఏజెన్సీ కాంగ్రెసుసంఘము వారు ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనిరి. (తంజివర)

అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఆచార్య శేగారు ప్రారంభించెదరు

అఖిలభారత ఖద్దరు శ్రీరామకర్మవలకు పూర్వభాగమును గావించుటకు ఆచార్య శ్రీపుల్లచంద్ర శేగారు (కలకత్తా) వచ్చిరి. ప్రదర్శనకాలకు తీర్మానము మొదటిరాత్రున టి. బాసోరా లిరువార తోజులకు వాయిదా అని సహ్యావహుసభ జరగు క్షణమున కే. కేశకర్మ శ్రీ నాగేశ్వరరావు వారు మాట్లాడుచు (వాసిరి).

వలంటీరుల దుస్తులు

వలంటీరుల ప్రధానసేనాని ప్రకటనము

శ్రీయంత్ర జోశ్యుల రామచంద్రరావుగారు

"కాంగ్రెసు మహాసభా సహ్యావహు కార్యనిర్వాహక కమిషన్ డివిజన్ చాల కాంగ్రెసు మహాసభలను చూచిన ప్రయత్నములు పలువురు వారు. వలంటీరులకు దుస్తులు నిర్మించువలెనని యావర్తమావారు తీర్మానించిరి. కార్యసంఘమువారి తీర్మానములను సెలవేయటమే కాదు ముఖ్యకార్యమే యున్నది. ఇప్పుడు వారి తీర్మానముల నాడేమియును పాడెగాదు.

(1) వలంటీరుగా చేరగోరు ప్రతివ్యక్తి యును మూడురూపాయలు విధిగా చెల్లించవలెను. అటుల చెల్లించిన కార్యసంఘమువారు స్వంతముగా తయారుచేయుచు రెండు కాశీఖద్దరు వస్త్రములను ప్రతివలంటీరుకును యిచ్చెదరు. కాశీ ఖద్దరు నిక్కరులుకూడ ధరింపగోరువారు మరి రెండురూపాయల నిమిత్తమలెను. ఇచ్చినచో రెండు కాశీఖద్దరు నిక్కరులనిచ్చెదరు. (మూడురూపాయల నిచ్చినవారికి రెండు కాశీవస్త్రములు, ఐదురూపాయల నిచ్చిన వారికి రెండు కాశీవస్త్రములు రెండు కాశీ నిక్కరులనుగూడ నిచ్చెదరు.)

నిక్కరలను, వస్త్రములను, బాడ్జీలను తయారు చేయుటకు కుర్చుకర్మను సహ్యావహుసభా వారివరకే కొని యున్నాడు.

2. ప్రతివలంటీరును గాంధీబాపీని తెచ్చుకొనవలెను.

3. వస్త్రములకును నిక్కరులకును వలంటీరులు కొలతలను కంపవచ్చును. నిక్కరులను ధరించుట కిష్టపడువారి దరఖాస్తులనే ముందుగా నామోదించవలెనని కార్యసంఘమువారు నాకు సూచించిరి.

4. 500 మందిపూర్తి కాగానే పట్టిక ముగింపబడును. డిశంబరు 5 వ తేదీలోగానే ఆ సంఖ్య పూర్తియైనచో 5 వ తేదీలోగానే పట్టిక ముగింపబడును. తేదీచో 5 వ తేదీని ముగింపబడును.

5. మండల కాంగ్రెసుసంఘము కార్యదర్శి అను మతిలేఖతో మూడు రూపాయలుగాని, ఐదురూపాయలుగాని పంపించిన ప్రతి వలంటీరు పేరుకు 500 పేర్లను పూర్తి యగువరకును వెంటనే సమోదు చేయబడును. వా రేమండలముల వారైనను సరే ఆ విషయ ముననరము.

200 మందివలంటీరు లిడిన కే సామ్యుంబిరి: వారికేర్ల సమోదుచేయబడినది.

6. వలంటీరుదేశముల నాయకులుగూడ వలంటీరు దుస్తులను, సనుపురంగు తలపాగాలను ధరింపవలెను. ఆ తలపాగాలు కొద్ది ధరలకు కాంగ్రెసు కార్యాలయమున దొరకును.

అసోశ్యుల రామచంద్రరావుగారు ప్రకటించి రని కాకాదిగండి స్వకీయలేఖరి కేడు తంజివర నంపెను.

వలంటీరుల ఉపసంఘసభ

డిశంబరు 4 వ తేదీన జరుపవలెను

ఇటీవల ప్రధానసేనాని జోశ్యుల రామచంద్రరావుగారు వలంటీరుల దుస్తులు ముగిసినవారినిగూర్చి పవిత్ర ఉత్తరవుల నాడేమియును చాలమంది కేప్రజలను వలంటీరులు వ్రాసిరి. కాన వారినిగూర్చి అవసరముగా అజూచియటకు డిశంబరు 4 వ తేదీన వలంటీరుల ఉపసంఘసభ జరుపవలెనని ఆసంఘ సభ్యులకు మామిడి దేవేంద్రుడు, మాదిరాజు రామచంద్రమూర్తి, కాంగ్రెసు రామచంద్రరావుగారు ఆసంఘమునకు కార్యదర్శి యగు శిశ్మిటి సత్యనారాయణగారిని కొరచున్నారు. (తంజి వర)

జి. ఎస్. యస్. గాడ్జెట్టియరు, ఫిట్లో నవంబరు 6 వ తేదీ బయలుదేరినది. 3 వ తేదీ నాటికి కలకత్తా కేరకయ్యను. అం 988 మంది భారతీయులు వలసపోవుననాడు గల్గరు. ఇంకా 505 మంది ముదాన్ అన్నారు.

హతావరణస్థితి

మనవ్యాధి వారైతే మన మధ్యలై ను నిన్న మధ్యాహ్నము
2-30 గంటలకు రాన్ది. చీపురుపల్లినండియూ, అంశురవన
మాత్రము మెయిల బండ్లు సరాసరి పోవునున్నది. బి. జా.కా.
కెయిల్ కట్టలేక దుప్పేయన్నది. నెం 31, నెం 11 వ్యాసంబయ
బండ్లు; మద్రాసు చామర్ల కొల మధ్య సమయముదును. నెం 3
నెం 32 బండ్లు మద్రాసు అనకాపల్లి మధ్య సమయము ఉత్తమ
కేయంతవన సమయముదును. (అ. వె.)

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

వికళాననపర్వస్థితికి విందు

కావలి బోధనాసూక్తులు పాఠవిద్యార్థి సంఘమువారు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి బి. ఏ. గారి గౌరవార్థమే తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు, 22-6 తేదీ సాయంత్రమునా విందుగావించిరి. ఈ పురస్కారస్థులు వక్రము మిమరీలు యాజ్ఞముంది చాచరెరి.

ఫలహాసనంతరము ఈ గ్రామ వాస్తవ్యులను పీఠ సమయము శ్రీ గాంధీ జేమదాత్యులవారు శ్రీ రెడ్డిగారు ఈ సభ్యత్వమునకు, అభ్యర్థులందరిలో ఉత్తములన్నియు, వారిని యెక్కువకు జల్ల యంతటికిని శ్రీ శివస్థు గలగునయ్య చెప్పిరి. జమిందారు కంఠములో బుట్టినందున శ్రీ రెడ్డిగారికి క్రతువల కన్యమఖములు చాలవరకు తెలియవచ్చును. వారి కన్యవారికి కావలి నీ నం తి కన్యవరకరించుమును గలగ వేయును శ్రీ రెడ్డిగారి సహజప్రభువల వివరములతో కావలి సభలో చాలకయోగముగ నుండవాలి యున్నారని చెప్పచూ ఆచార్యులవారు నూచించిరి.

కావలి బోధనాసూక్తులు హెతుమేష్టక అర్థి గురుమూర్తి బి. డి. యల్. బి. గారు తమస్థానమున కీర్తి తెచ్చి ఈవిద్యార్థిని పొగడిరి. వారి గుణములనుగూర్చి యెక్కువగా ప్రశంసించిరి.

తరువాత శ్రీవాసగా గోవిందరెడ్డిగారు ప్రభుత్వమద్రాసు సభలోని పార్టీలు రికార్డులను గురించి ప్రసంగించిరి.

శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు తమకు చేయబడిన గౌరవమునకు చాల సంతోషము తెలియచుచు గడవిన సభలు కొంత మందిమనోహరములు ఇంకను జేకాభివృద్ధికి చేయవలసిన చాలగలదనియు చెప్పిరి తాము కృతపాములమై చేయు విషయములు తమకీకీలది సామెతలవలన నడిగి (బ్రాహ్మణత్వము చాలవరకు గడవిన సభలో తెలియచ్చి బడసినయిది అది జేకమునకు అంగీకరించు చారు విలసిందిరి.

నిడదవోలు

(వికవిలేఖరినుండి)

నవంబరు 28:—కేటినమున నిడదవోలు పురము తువనాల్సముతో నోలూనుచున్నది. మద్రాసు కావలిసభ సభ్యత్వమునకు గలగము వికళాననపర్వము గోదావరి కృష్ణా మండలముల కేటినము మహావృద్ధియుల పక్షమున నొక్కరెడ్డిగారిని బడవలసియుండెను. నిడదవోలు పురవాసులు, భూస్వాములు, బహుశాముల పోషకులను ధార్మికము కాంతి పురమందును కను జూచి మున్సిపల్ కమిషనరు సామగ్రి సెక్యురసంబులకు నిడదవోలు పోరులు తమ సంతోషమును తెల్పియెరుకుచు గలవల వందువుగా నలంకరించిరి. శ్రీ వారిని మోటారు బండిమీద జరిమందు పారు తెలనూరేంది సాయంత్ర మొకరయన్ మిల్లులో జేరి వారిని గుభాసనా విధుఁ జేసిరి. పురపాలక సంఘము (యునియన్) వారును, వర్తక సంఘమువారును పోరులును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా స్వాగత ప్రతీక లాసంగిరి. నిడదవోలు పురవాసులు క్రెడిట్ లోనికి వచ్చుచు కర్తవ్యము విశేషముగా నిక్కడ జరుపటయిది దానికి శ్రీ శాస్త్రురి జరిగిరెడ్డిగారు వీరిని ముఖ్యకారణములతో జరిగిరము. ఈ సామెతులుగా (జలల యంతయోగార్థము ప్రక్క కార్యము లాసంగించి యుండిరి. జేకోవయో కార్యములన్నను జేక భర్తదయాభి వృద్ధిమున్ను ప్రభులకు స్వాగత్యము కావల యున్నను వీరి కేటోప్రీతి కాంగ్రెస్ నం దభిమానము మొదలు భిలాభత కాంగ్రెసున మీరు కోరాధికారి. ఎవలవన పోషకులు, వీరి గుణగణములు చెప్పచు కావలిసభయందు వీరు ప్రసలను జేకమును జూడమునందుచుకొనడంబోలిరి. ఆచంట ముఖ్యకారణములవలనగా గొన్ని కర్మముల జరిగిరి. పాటు రకు పలావారములు వచ్చిరెట్టి. పెద్దలను ఫలతంబూలారు జూతో గౌరవించిరి. శ్రీ సామెతులుగా తమ కిచ్చిన స్వాగత ప్రతీకలకు వాసులకు స్వాగతర తెలుపుచు ప్రవలను, జేకమును జేపియందులమకొన ప్రకాలాధిమునకే నిరంతరము పొట్టుకై జేసినయి, స్వరంగ్రోదేక్షములు కలవాడుగాని గుడ్డిగా నెన తెలులూగిన నట్లు లాగబడువాడను కావలియు ప్రవలకు అనగా రైతుకు వర్తకులకు బాధాకరముగానుండు నేయంతమున కలయ కనకముగై యుండవోదని సామెతుల విన్నవించిరి. శ్రీవారికా క్షమతో సభితులను.

కొడలి

(వివిధతాలూకా కృష్ణాజిల్లా)

ఈయూరు బంధన బెజవాడ తాలూకాలోనుండి కచ్చిన మేదుత కావలికానుండి క్రవ్యుడిన మోరగుడి గ్రామియు క్కయ నూడపాటి గ్రామియుక్కయ చివగ్రామము. ఈగ్రామమునకు వైస పుష్కగ్రామము లన్నియు పాగు అయిన తర్వాత వైగ్రామముల వారి దళుకచ్చివచ్చుచును భగవంతుని అనుగ్రహముండి వర్ష ముతురినవచ్చుచును పాగుకావలెనే కాని మనోవిధముగా సకలములలో పాగు అగుటకు సరియైన కాలుకలెను. మందిరకేతిగల కాలుకను క్రవ్యుచవలసివచ్చి రినివచ్చి అధికారులకును పల్లివరకున్న దిపాత్తములు వారిని ప్రతిసంకల్పము అట్టిలములముగాను స్వయముగాను తెలియ జేయుచున్నను ఒక్క అధికారి అయినను చూచిన పాపానగాని చూచి మేలుచేసిన పాపానగాని యెవరను పోయియంద లేదు. ప్రతిసంకల్పము చెల్లింపవలసిన కిరులు అన్నియు నిం ఘటముగా చెల్లింకక తప్పదు. కంటలులేని కైతులెలకును అధికార్లకు విన్నవించుటయేగాని అన్నియు అన్యకోదనము లగుచుండును. ఈసంకల్పము మరీ అన్యాయముగా యున్నది. కమిషన్ ఇప్పించవలసినది నుమా గోపాలియిది దిల్లూటి కల్లెగుట్ అట్టియన్ యిచ్చిరి ఇందువై దిల్లూటికి లెక్క చేయి చర్చ తీసికొనునో చూడవలసియున్నది. భూములు యిప్పుడున్న స్థితిని చూచిన యెథికార్లకైనను స్థితితులన్నియు గోచరము గును. ఈసంకల్పము కమిషన్ యిస్తూ రాబోవు సంకల్పర కావలి అన్ని సాకర్యములు గలగజేయవో కృష్ణా లెక్కకు నీవీరజోటిను ఇచ్చుటకు మూడ ప్రత్యేకములు జరుగు చున్నట్లు తెలియచున్నది. అధికారులు భూములను పరీక్షించి రిమిషన్ ఇచ్చి రాబోవు సంకల్పమునకు మంచికావలను క్రవ్యించుట ప్రశంసించును. (వికవిలేఖరి)

తాడిపత్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపలు వ్యవహారములు
నవంబరు 17:—ఈనెల 16 క తేదీ సాయంత్రం 2.3 ఆన నర మ్యునిసిపల్ మిటింగు జరుపబడెను. ఈసభ అమరుగున మ్యునిసిపల్ సభ్యులు సంతకము చేసి అవసరముగ సమావేశపరచి వారు. వైసుచేతుడుగా రకు మద్రాసు జిల్లా కొండప్పగ రధ్యులెవరొందిరి. వైసుచేతుడుగా గాక రి మండి సభ్యులు తొడ రైయండి. మున్సిపల్ ఉద్యోగములలో, రి:మ్యు అఫీసరు, మరాఫ్, కరెస్పాండెన్సు గుమస్తా ఈ యెద్యోగములను తొల గించవలసినదిగా తీర్మానముజేపడెను. తీర్మానము తెచ్చినవారు ఉద్యోగములు ప్రోజెక్టేషను మ్యునిసిపల్ కార్యములను జరుపు కొనవచ్చునని తెల్పిరి. కొంతవర్షజరిగినది. ఉద్యోగస్థానముల నీ తొలగించవలసిన విషయము చాలముఖ్యమైన వైసుచర్చ జరుగ వలసిన విషయములను తెలుపు పట్టిక ఆవిషయములలో చేర్చి లేవనెయు రాబోవు సమావేశమున ఆలోచించవలెననియు ప్రతి ఘటము వాదించిరి. తుదకు ఈవిషయము రాబోవు సమా వేశమునకు అవలెడెను.

రాబోవు సమావేశము

రాబోవు సమావేశమున ఈక్రింది విషయములు చర్చించ వలసినవిని మ్యునిసిపల్ సభ్యు డగు మ. రా. రాశ్రీ యం. కంట్ట నుబ్బు జ్యోగారు మ్యునిసిపల్ వైసుచేర్చకగాగిరి వాసివారు.

25 క తేదీన జరుగు మ్యునిసిపల్ సభను సమావేశములో ఈక్రిందివిషయము చర్చకు తేవలెనని కోరుచున్నాను.

1. ప్రస్తుతము మిల్లుపు పుస్తకమున నీవీవేసి కాని బదులు చర్చముతో వైసుచేసి పుటలసంఖ్యజేసిన దానిని ఆరంభించవలెను.

11. ఆపుస్తకములో మిటింగులో చర్చయగినన తరు వాత పోషకములను సభ్యులు సంతకములు చేయించవలెను.

111. ఎక్కువకప్పుడు మిటింగుల తేదీలు కర్తయించు టకు బదులు మధుర మ్యునిసిపాలిటీవారు తీర్మానించుకొనిన ప్రకారం జారీకావచ్చు సంకల్పమునకు కొన్నితేదీలు మిటిం గుటగాను కర్తయించవలెను.

1. ఇప్పుడుండు మ్యునిసిపల్ ఉద్యోగులందరి యొక్క దూటీలు కాన్సిలరు సంపూర్ణముగ తెచ్చును ఇప్పుడు ఉద్యో గులను కిగింపవలదుటకు కారణములనుగూడ చూపవలెను.

ప్రముఖుల రాక

వివాదబహుమతి కేకేపిల్లగారు నిన్నటిదినం మధ్యా హ్నము ఇంటికొచ్చిరి. ఈరోజు ఉదయం తాడిపత్రి హండు స్పీంగుగు అందు వీరిగు కంపెనీవారి స్టోరుకువచ్చి అన్నకు ప్రదర్శింపబడినయిండిన వివిధరకముల ఖద్దరులు వాడి సంతసిం తిరి. కొంత ఖద్దరులుగూడ కొనిరి. ప్రస్తుతము ఈయూరునుండు మ్యునిసిపల్ విషయములనుగూడ తీర్చి ప్రయత్నించుటకు వైల యుచున్నది. ఫలితముపూర్వము తేలలేదు. ఈయూరికి 22 క తేదీన జిల్లాకలెక్టరుగారు వచ్చుచున్నారని, 24 క తేదీనకు ఇచ్చు టనే యింకందరుట.

జొబులు

ఫత్రసాలు

కొలది, రిసములకిందకు 'ఫత్రసాలు' అనునటలను అంధ్రీ కరించిరి. దానికేటో చదివెదనని పుచ్చుకొనిరి. కాని తిరుగ కాకేతులేదు. దానికొరియేమెనది తెల్పువారికి కృతజ్ఞుడను. ముద్ర జాలయములవారు వాతోజెప్పు దానినుప్రపంచుదురుగాక.

శ్రీవాద కామేశ్వరరావు
రాజమండ్రి, 28-11-28.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ఓటర్ల సభ
ఈనెల 29 క తేదీ గురువారము రోజున కోయకొండ గ్రామంలో రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ఓటర్లసభ జరుగును. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు విభజన గురించియు, గోసగూడెము నుండి, శ్రీరంగకల్లు, సీతానగరం గ్రామములవిడచుండి రాజ మహేంద్రవరమునకు కొడువయింతుటకు ప్రయత్నించుటను గు రించియు ఆసభలో చర్చించబడును కావున రాజమండ్రి తాలూ కాబోర్డు ఓటర్లును రైతులును తప్పక రావలెకులు.

మార్చి నరసన్న,
గోసకాయలపల్లి, 28-11-1928.

38 వ జేకీయమహాజనసభాసన్యాససంఘము,
కాకినాడ

జిశంబరు 2 వ తేదీని కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగును

2.12.28 క తేదీ ఆదివారము ఉదయం 8 గంటలకు కా కినాడ వైదా కంటుచలపతిపురమందిరములో కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగును. సభ్యు లెల్లరును దశవేళుఁ (బాధికులు. విషయములు:—(1) ఉత్తరసంఘముల నూరణలు, (2) సామాన్య కార్యనిర్వహణము. (3) ఇతరవిషయములు. నేట్రకంటే శ్రీనివాస కోనేట్రావు, కార్యదర్శి.

తప్పిపోవుట

గాడిచర్ల రామారావు అను విద్యువాదు యింటికెట్ల చెప్పకుంత యీనెల 17 క తేదీని యొక్కడికో వల్లియుండెను. నూన్కు 19 నం దామన వాయ ఆనగా కొంచెము నలుపురం గుగ నుండును కేరీరము వచ్చుచుగను కొంచెము పొడవుగనుండును. మాఖము కొంచెము కోలగనుండును. ప్రాసంగికము, అవ్వదప్పు డు కల్లకు బోడుపెట్టుకొను అలవాటులకు. పొడవుకొలు, తెల్లపంచతో కల్లెను. ఎర్రలైన కనవడిన కంటితే ముసి నిచ్చి పంచిన కోరడను లేదా అరినిని అనీ తెల్లిగాము యిక్కవచ్చును. కనుట అయ్యేఖచ్చులు అన్ని ముదరా యిచ్చెదను, అరినబాద తెరిగినవారు కంటితే బోకార్డు వ్రాయప్రారంభము. గాడిచర్ల రామమూర్తి రాజమహేంద్రవరము. 21-11-28

నోటీసు

గ్రేవులు టెక్ కన్ ఆను ముద్రాకరకాలలోనుండు అన్ని విధములైన అచ్చుమిషనులు, యితరసామనులు 1928 ను దిశంబరునెల 8వ తారీఖున వరకు 12 గంటలు మొదలు గ్రేవులు టెక్ కన్ ముద్రాకరకాల భవనములో గాలి అందుకంటేని వారిల్ల ఎలమువేయబడును. సామానులకాకితాకు ఈ విధివలనా పమునకు ప్రాసిన కంటితే కంఠుచును.

టి. ఎ. రామచంద్రరావు,
గ్రేవులు టెక్ కన్ అందుకంటేని, బాడ్యోఫీజరుగా.

పగుళ్లకు తెలము

నెల జబ్బీ 1. కి. రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 దబ్బీ మొదలు 6 దబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మూత్రమే. అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, కిరగాలి వలన పగిలి నీరుకాయటయు, జీలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లమని జీలపోయి మంచిచర్మము రాగల యు. పగుళ్లనొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము. కాల్ పగుళ్లకు ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము. అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - జొంగూరు,

భారత వాణిజ్య నాకాదళ నిర్మాణము

విదేశీయుల ఘాతక ప్రయత్నములు

భారత నాకాపరిశ్రమకు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహమును గోరుట

వాణిజ్య నాకాదళ సంఘవిచారణ

బొంబయి, నవం 26:—భారత వాణిజ్య నాకాదళ విచారణ సంఘమునా రీతిని, విచారణను ప్రారంభించిరి. బొంబయి అధిష్టియేటింగువారు ఆఫీసరు కమాండరు ముర్దాండు గారు మొదలు విచారింబడిరి.

భారతీయులను, వాణిజ్య నాకాదళమున నిధి కారణంగా తరఫీతులు చేయుటను గూర్చి మూలము సాక్షి తెలిపెను. భారతీయులందు కర్మ మరచి భేదముల అటంకము చాట కేటముగా ముద్దనియు, వారికి మంటు చేరుచేసే ప్రదేశములు, వేళేరు ఆహారము అల్ల వేసెను, ప్రాగుట చేరుచేరు వీళ్లు మొదలగు భేదములు చాల ఇబ్బందిగ నున్నవనియు, అన్యాయుని (కర్మకు బదులు ఇచ్చెను. అట్లా భారతీయుల కష్టముల చాచు గారి ప్రశ్నకు ప్రభుత్వ తరము నగు నా సాక్షి, భారతీయులను నాకాదళమునా కేర్చుకొనుటకు వారి సంకల్పమైన ఆధిగతి మేదియు లేదనియు, ఆ విద్య మొదలగు అర్హతలు గలిగి సమాద్రపు కష్టముల ననుభవించుట వారు ముందనుక మున్న వారి నాకాదళములోనికి తీసికొనవచ్చు నని నడిపెను. దేశీయ క్రైస్తవులు, పార్సీలు, మహమ్మదీయులు, నాకాదళమున తరఫీతు సంకల్పమున నడిపెను.

నాకాపరిశ్రమల మాంద్యము

బొంబయి ప్రభుత్వమువారి నాకాపరిశ్రమను, ఫిఫ్థ ఇంజనీరును ఆరు కమాండరు బోసరు గారు రెండవసాక్షి. భారతదేశమున నాకాపరిశ్రమలోని చాల మాంద్యముగ అసంతృప్తికరముగ నున్నదనియు, వ్యాపారమాంద్యమును, బలమరచుటకు విదేశీయుల నాకాసంఘము తీరేకమున ప్రవేశించుటయు నిందులకు కారణమనియు, వీరు నడిపిరి. ఈ దేశీయుల విదేశీయుల, నాకాపరిశ్రమ యందు ధనమును వెచ్చించుటకు సిద్ధముగ నుండేవారు, కాని దీప్తరూపేతు పద్ధతిలం చాలావృత్తులను పొందిరి. భారతీయ నాకాపరిశ్రమను ప్రోత్సహించుటలెననినా ప్రైవేట్ థిని రద్దుచేసి, వాణిజ్య నాకాలకు కర్మ, గతియుల కర్మములను భారతీయ కర్మ ప్రోత్సాహకమును, భారతీయ నాకా కే ప్రత్యేకింప వలయునని భారతీయులు గోరుట న చాచెను. ఈ దేశమున చిన్న చిన్న కేపులతో వ్యాపారమును సాగించుటకు చిన్న చిన్న నాకాదళముల నిర్మించు భారతీయులకు ప్రభుత్వము వారికి సహాయము: కర్మలెను అని రెండవసాక్షి నడిపెను. విదేశీయుల పోటీ: ప్రభుత్వమువారి యాప్టి భావము

మధ్యాహ్నము మన్ మోహన్ దాస్ రాండీ గారొకరు మాత్రమే విచారింపబడిరి. వీట్లునుడిరి. ప్రస్తుతముగ మొదలు కట్టిన, దేశీయ వాణిజ్యమును వారి మొనర్చు ఘాత: విదేశీయ సంఘముల పోటీయును, దేశీయ నాకా వాణిజ్యము ఆభివృద్ధి నొందకుండ చేసెను. ప్రభుత్వమువారి విదేశీయ సంఘములను తినివిధమున వడ్డు పెట్టలేరు. భారతీయ నాకాసంఘముల కెట్టి సహాయము నొసర్చలేదు. (రంగారాంకి (ప్రభుత్వ తరమునకు) వాకు వేళమునం చిన్న కుటుంబము యభిప్రాయములతోను వరదయము గలదు. భారత వాణిజ్య నాకాదళము కేర్పాటుచేయవలెనని వేళ మందు వ్యధుడు గారి: గలదు అందువలన దెలిసికొన గలిగిరి. అట్టి నాకాదళ నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వ సహాయ ముక్తకరము. నాకానిర్మాణములను ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరుపవలెను. కోస్తా వ్యాపారమంతయు భారతీయ నాకా కే ప్రత్యేకింపవలెను. సమాప్రాంత దేశములతో వాణిజ్య మొనర్చు భారతీయ నాకాలకు ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చవలెను. ఇట్టి ఆర్థిక సహాయము నొసర్చుటకు గాను ఈ దేశమున చిన్న ముకులవై టున్న 1 టికి కల్పముగ వస్తు విధింపవలెను. కోస్తా వస్తుల ఆదాయము నందు నూడే స్థుల్యము గనిండు లకు వెచ్చింపవలెను (కర్ అర్థకు) ప్రాముగారి (ప్రభుత్వ తరమునకు) నేల నూడించిన పక్షము వనూజేయించు: కర్మను ఆఫీసునుగాని పోల్సుటమును గాని యుపయోగించవచ్చును. నాకాలకు పోటీలను కట్టించుటకుగాన కేట్ల కనిష్ట సంఖ్యను నిర్ణయించునాడెడు గరిష్ట సంఖ్యను మాత్రము నిర్ణయించ వచ్చును

రేటు ఒకమాత్ర రిగ్గి: ముడియెడల అట్టి గింపు వ్యాపారమున తొలి ప్రభుత్వమువారిని సంకల్ప వీ పరుపనిది తిరిగి తేటును మొదలు చేయవలెనని విధింపవలెను కర్ వాకా వైఖ్యగారి (ప్రభుత్వ తరమునకును, ఇండియాను పిప్పింగు కంపెనీలు, తమ ఆదాయపు పన్నును ఈ వేళమున నాకాల నిర్మాణము కొరకు వెచ్చించవలెను, అకంపెనీలను అతాయపు పన్నునుండి మినహాయించవలెను. (1) భారత నాకాలముల మధ్యను (2) భారతీయ నాకాలములను విదేశీయ నాకాలముల మధ్యను (3) దేశీయ నాకాలముల మధ్యను వాణిజ్య మొనర్చు భారతీయ నాకాలకు ప్రభుత్వమువారు బహుమానముల నొసగవలెను. (అట్లా భాముగారి (ప్రభుత్వ తరమునకు) తేవారి ఆ ఆధిగతిగా, దీప్తరూపేతులపద్ధతి కాస్త్రుతికర్తమైనది నిర్ణయించుట భారతీయ నాకాదళ ప్రవేశ పెట్టిన రిల్లు ననుసరించి కానన మొనర్చుట ఉపయోగకరము.

చెన్న ఫరి బజారుధరలు

నవంబరు 28 వ తేది బుధవారము

(1) భాన్యములు

దరియలు	రా. 1-కి	ర	45.0-0	మొదలు	55.0-0	అంకు
రియ్యలు	బస్తా	1-కి	205	ర,	12.0-0	ర
కనుమ	రేవాడి	,,	45	గల	ర	12.0-0
రెల్లూరి	,,	డిటా	,,	15.4-0	15.8-0	
డిల్లీ	,,	డిటా	,,	15.8-0	16.0-0	
రాగులు	రా. 164	బస్తా	1-కి	,,	8.8-0	
మవ్వలు	,,	,,	28.0-0	24.0-0		

(2) వస్తు భాన్యములు

కంబలు	బస్తా	1-కి	205	ర,	12.0-0	ర
రెల్లూ	,,	డిటా	,,	10.4-0	10.8-0	
రెనలు	,,	డిటా	,,	12.4-0	12.12-0	
మినములు	,,	డిటా	,,	18.0-0	13.12-0	
ఉలకలు	,,	డిటా	164	,,	7.4-0	7.8-0

(3) నూనె వస్తువులు

మవ్వలు	బస్తా	1-కి	ర	174.0-0	176.0-0	
రెయ్యలు	బస్తా	1-కి	,,	14.0-0	24.0-0	
కొండాపురం	మేల సెనగ	బస్తా	1-కి	,,	68.0-0	65.0-0
యెర్ర	ప్రదేశము	,,	,,	58.0-0	60.0-0	
తేల సెనగ	బస్తా	1-కి	ర	188	మి. కే. నూ	184
అమడము	నూనె	బస్తా	1-కి	ర	158.0-0	155.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకము	బస్తా	1-కి	ర	280.0-0	285.0-0	
మారపము	,,	,,	ర	215.0-0	220.0-0	
మిరక కాము	(కంటూరి)	బస్తా	1-కి	ర	90.0-0	105.0-0
గుంటూరు పొయకట్టు	నిజాంబండు	మజు	1-కి	ర	40, 45	
కాళహస్తి పొయకట్టు	,,	,,	ర	50, 55		
రెల్లూ	బస్తా	1-కి	ర	40.0-0	50.0-0	
తిరివండు	బస్తా	1-కి	ర	85.0-0	46.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టు	రఖం	బస్తా	1-కి	ర	84.0-0	85.0-0
చదరం	,,	,,	,,	85.0-0	88.0-0	
కవుండు	,,	,,	,,	89.0-0	50.0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 కుంబంకు	ర	78.0-0	80.4-0
బంగారము, కుంబము 1-కి	ర	24.8-0	25.0-0
కవరము 1-కి			15-12-0
ఇత్తడి బా 1-కి	ర	290.0-0	295.0-0
రాగి డిటా	ర	840.0-0	845.0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	ర	52.0-0	

(7) రంగులు ఆలిజరైను

ఆవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	ర	185.0-0		
పొట్టికప్పుడు	డిటా	,,	డిటా		

అమ్మలంజనము

అన్ని మెప్పులకు మంచిమందు
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 10 అణాలు
డబ్బన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము

గొప్ప తగుభా! జాతకరత్నము స్వరకము!!

జ్యోతిష శ్రమ తుట్టిన రోజు వేళ మున్నగునది లేక యేసంత త్వరపరిశ్రమలను కష్టరక్త రీతింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కిరి లేక యే కమంకిట తాము ప్రాప్తికొనగలరు. ధామ, సంరావము, ఆము రాహుగములు మున్నగు ద్వాదశ భావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే ప్రాప్తికొనగలరు. ఇది యింటి జ్యోతిషము. దీని వెల ర 2-0-0, నెలపుతలలో గా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రము. (164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖరకొట, విశాఖపట్నంజిలా.

దే హ ము

అందు విషయమున అపరిమిత మగు జాగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము వరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతింకనిగ్రహ మాత్రలకు ఉపయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మాత్రము చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు వాటిల్లురు.

సర్వములకు గాను:—
ఆతింకనిగ్రహ ఔషధాలయము
26 బ్రాజ్మ, మదరాసు.
అని వ్రాయండి.

మదన కామేశ్వర లేవ్యాము

దుర్మలలపాలిటి నందన:— మేనాము, నికా 3, మున్నము, నిస్సత్తుర, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటి వారింతి కుంచి బలమును, యశస్యమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, ఆరోగ్య స్వాస్థిని, కలిగించు వంశప్రసాదము. 2 రక్తిలు చాచుట. దబ్బి ర 1.4-0. వి. పి. చార్జి 0-1-0 (నిస్సత్తుర) కోశాపుష్ప లేవ్యాము:— ఇది మలబద్ధమును, కొంజా కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృత భూమి. 16 రూ 1 దబ్బి ర 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-1-0 పి. పి. అందుకో, అయి రేదనములం, చిర కేసి, కేసి, కేసి.

చెముడు కు

అమోఘమైన మందు
కుదరని చోమి సాముత్తిరు
గయిచ్చెదమని ప్లాంపు పైలరా
పనామా వ్రాసి పంపబడును.
బుడ్డికి రూ 4-0-0. వి. పి. చార్జి వెల
డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్సు.
● రిమెడికల్ హాల్ ●
మామిటేరు, కృష్ణా జిల్లా.

ఈ దిన మే మీకు సుదినము!

మా యొక్క చేతి గడియారము మీరు చేతి లో ధరించిన గరియోన కాలమును చూపును. చేతికి ఒక ఆభరణము, దీనిని ధరించిన దినము మొదలు, మీ స్నేహితులు, యింకను అనేకులు మిమ్ములను అడుగుతున్న గాక, మిమ్ములను మరి యొకటి రేప్పించి యిచ్చెదమని అనుకుదురు, మూడు సంవత్సరములు ఉత్తర వాదము, చేతిలో: ట్టు లో కట్టుతో సహా రూ. 7-8-0. త్వరకముడు.

విలాసము:— పీటర్ వాచ్ కంపెనీ.
పోస్టు బాక్సు నెం 27, మదరాసు.

నర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డి

నాయుడుగారు

మంత్రిత్వము

గోదావరి మండల బ్రాహ్మణేశ్వరులు

నర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డినాయుడుగారిని మంత్రిగా గల నియమించడమునకు గోదావరిమండల బ్రాహ్మణేశ్వరులు చాల చింతించుచున్నారని గతవారము గానీ నియమించువారు వారిని-గోదావరి మండల బ్రాహ్మణేశ్వరులనుండి మల్లికార్జునరెడ్డిగారు మున్నగువారు తిండివార్త సంపిరి.

కైకరం బ్రాహ్మణేశ్వరులు

కైకరం బ్రాహ్మణేశ్వరుల తిండివార్త పొరబాటును గుర్తించినవారి పురుషాడే ప్రకటించబడినది, (ఆం. క. సం)

దత్తమండలములలో కరువు

కాంగ్రెసువారు ఖద్దరుపనిని ప్రారంభించవలెను

దత్తమండలములలో ఎక్కడును కరువుగానే యుండును. వానిలో అంతరిక్షము మిక్కిలి అధికమైనది. మున్నీ ఈసంవత్సరము కిది మరల చుక్కచుక్కగానున్నది. తాలములను దున్ని విత్తనములను చల్లిరి. ముక్కలు తెలియించిగాని వర్షములే ఎండిపోయినవి. తొరతనమువారి నీటిపారుకల కట్టెలవలన యీ మండలము వారికి కేకలము కల్పించినది ఆధారము. ఆకాశమున గల గుఱును కలిగించినది. పశువులకు పక్షిలేదు. మనుష్యులకు ధాన్యములేవు. పంటలను లభ్య చేయుటకును అంతరిక్షములను బ్రాహ్మణేశ్వరుల వారి వారి వాద రియవా రెవ్వరికీ ప్రత్యేకము గల ప్రయత్నముగా పనిలేక పిట్టలవంటి తిరుగుచున్నార. ఇదివర కిట్టిపడుచున్నంత ఖద్దరుపని ఆధారముగా నుండెడిది. ఇప్పుడు వ్యాపారము మందముగా నుండుటచే ఖద్దరుపని పూడ నిలుపబడినది. కాన అంతరిక్షము కాంగ్రెసుసంఘమువారు స్వతంత్రముగాగాని తేలికగా తిండికాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ద్వారాగాని వెంటనే పని ప్రారంభించవలెను. వారు చురుకుగా పని ప్రారంభించుట వారిని నుము లభికాశము కల్గించి నేలను బయలుపరిచి బాగుగానుండి ఆ దారకాంతిని పూజించవలెనని కాంగ్రెసు కార్యకర్తల కలచుచు వెళుచున్నవారగుచు తిండివార్త సంపిరి.

షాహూరి నకలత్వాలాగారు

పార్లమెంటు సభ్యుడు

క్రి.బి.షాహూరి లండను పార్లమెంటు సభ్యుడుగా అధిక సంఖ్యలతో ఎన్నుకొనబడిన సకలత్వాలాగారు మరలకాంగ్ల కరిధిగా ఎంపికచేయబడినది తెలియుచున్నది. (ఆ. కె.)

అఖిలభారత ఖిలాఫతు సంఘము

విదేశ సంచారమునకు అనుమతి

ఖిలాఫతు సమితియు భారతదేశమునందే బయలుపడి అంగ్లా రా కనిస్టాబిలీషన్, మెసకామెయూ, పాలస్తీను, సిరియా, హిందూ, మున్నగు ఆరబుదేశములకు వెళ్ళు కనుకతిట్టి దిద్ది ఏర్పాటులను చేయవలెనని ఆ. భా. ఖిలాఫతు కార్యసంఘమువారి అనుమతిని బడసి చూలానా మంత్రాలిగారు యుండి యుద్యోగమువారికి ప్రాసరి.

అఖిలభారత ఖద్దరు చేతివనుల

ప్రదర్శనము

దుకాణములకు దరఖాస్తులు దిసంబరు

10 వ తేదీలోగా చేరవలెను

కాకినాడలో కాంగ్రెసువారునధ జరుగు దినములలో ఖద్దరు ప్రదర్శనమును చేతివనుల ప్రదర్శనము నుడే జరుగున. ప్రదర్శనమునందు దుకాణములకు చెల్లుటకు స్థలమును గోడ వారు దిసంబరు నెల 10 వ తేదీలోగా చేరువట్టు దరఖాస్తులను పంపవలెను. స్థలము కొద్దిగా నున్నది. గావున ఆలక్ష్యము చేయవలెనని దరఖాస్తులను పంపవలెను. దుకాణము ఆదై 20 రూపాయలను నొందుగా పంపినవారి చేరువ మోదు చేయబడును-అని ప్రదర్శన సంఘ కార్యకర్త కాకినాడనుండి ప్రకటించెను.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చు వనులు

సుందరముగ న్నాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుదు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,

The Place For Economy Genuineness & Reliability

ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసి (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, సమృద్ధమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల హిందూ దేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు. వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచే క్యాటలాగు, క్యాటలాగు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 3, 3-4 Armenian Street Decca

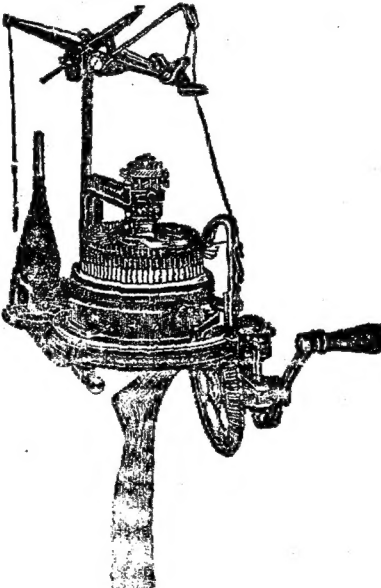
Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawbanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

కొత్త హారి నన్ “నన్”

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, న్య దేశి, కర్మాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రిక్తుము, ధరసరినియు, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోళ్లు చిర్చువి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, ఆంగ్లసామాన్యముందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారి నన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.

వివరములకు ఈ దిశవ నిలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars Apply to : W. H. Brady & Co., Ltd. MADRAS

Telegrams : "BRAD."

పాళ్ళపు వెంకటాచలమండితులుగారి లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలకై ఒకరిబడిన వేన వేలు యోగ్యతాపత్రికలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. దాక్షర (కళాకర్, ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. కె. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ యెస్సు యెస్సెట్ స్కేల్స్ ఆఫ్ ఆమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కానిటరి ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కెన్ ఇల్లింగ్ కెమిస్టు, ఎయిరి కేన్ కెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలకు ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపాప్యూరముల క్యతావహు, అశ్లేష్టము, మలబద్ధకము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, త్వరము, కిల్లలయాద్యులు మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. వి. ఎన్. ఆయుర్వేదాపు, పీనీయరు కర్తా, కానిటరి కమిషనరు, మొనూరు గల్ఫ్ మెంటు, మొనూరు, మీచే తయారుచేయబడుచున్న లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను నేడు ఉపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి గుణముగలదని

(3) మ. కే. కే విక్యాను కదిరాజ్ నిష్ఠు ప్రక డిప్యూనరి, 9-41 పీథి బొక్ల బహారు, రంగూను, బర్మా, మీ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు, వాడను, 3 పీథి కు వచ్చుచున్న లోగులకును సుప్రార్థమై తృప్తి నిచ్చుచి.

(4) మ. లాలోసింగు, మీఖే, కెన్ ఆస్టియోలు పర్వత పికోహి, రాజపుటానా. మీ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను నేను ఉపయోగించుచున్నాను. చాలకునయగానున్నది, రిక్తును మే 12 సీసాలకుండును. బుడ్డి 15 ధర 0-4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0 పొమ్మకర్త కేక.

పాళ్ళపు వెంకటాచలమండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మొనూరు.

వ్రామాను తాంత్రి, 881, తంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు. (యజ్ఞగమనింపు, బ్రాంచి ఆఫీసునుండి ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడెను.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదారకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

107-108 డిగ్రీల మొండ వేడిమి కూడా తెలియుకుండు పెట్టు?

10451

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామృతలతలము

ను ప్రతినిత్యము తలకు రాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెడకును చులవకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలము చేయును. తలనొప్పిలను బాసణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన పెంట్టుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చునలె పెంట్టుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యౌచన చేయువానికి ఇది మిక్కిలిమంచి తైలము. సమస్త మైన నేత్రరోగములకును, శిరో రోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజులు ప్రత్యేకము. [క్యాటలాగు ఉచితము.

తంతి నిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ధర 6 అవున్సుల సీసా ర్పు. 1-0-0.

అయు ర్వే దాశ్రమము, 41, ఆచార వృన్ వీధి, మదరాసు.

మా ఔషధములు } (1) మెసర్సు డార్విన్ అండు కో, రత్నబజారు వీధి.
ఈ ప్రక్క తెలుపబడిన } (2) మెసర్సు థాథా అండు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.
వారివద్దకూడ దొరుకును. } (3) స్వాస్థ్య ఫార్మసీ, వెడ్లవీధి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మదరాసు.

ఇ స నో వె లి

ఇంగ్లీషు అనుమా అంటి మలేయో ఔషధమును వాడుటచే మలేయో రాసీయక అటంక పరచును. ప్రస్తుత కాలముదాగు ఔషధములన్నిటిలోను దివ్యమై డి. జ్యూరొడ్ల కృయివాను సేవించుటచే మురుగు, అయితే ఈ దివ్య ఔషధమును సేవించిన బహు కాలమునుంచి యున్న నీ కష్టక మదురును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులే దీనిని శిష్యావు చేసి యున్నార ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రను సేవించిన మలేయో రాసీయక అటంక పరచును. విడలకు ఉపయోగించుటకు ఇంగ్లీషు అను ఔషధముగలదు. ఇంగ్లీషు అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

ఫెట్రో - చైనా రత్నకములను మంచి వీధికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా తనిచేయును. ఇత రియో జ్యూము నీ బహిష్స మైట్టియో మరీ ఇతర కాణముల చే కలిగిన అవయవముల సడ లిక, నిస్సరుగు బోగొట్టుటయందు వీటి సమా మై టూనికు మలేయో లేదని నిష్పయ్యంగా చెప్ప వచ్చును.

నాసిరా - ఉంబ్రా అతి మృద్రము వాతము చేరనియక మంచి జీర్ణ క్రియ కలిగించుట యందు ముక్తద్ర వాహా ను బంధమును పాసియము. విజ్ఞేయ లోహసంబంధమును, పాసియముల కంటే శ్రేష్టమైనది.

అంటాగ్ర తియరు వాయువు, మూత్రకృచ్చ రోగము, మూత్రమునందు ఉత్పన్నమైన వాతము, యిటు మాత్రక శ సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అసమానమైనది, వాతరోగములకు రామకాణమునది.

గయోకొండ కష్టమలేక ముఖముగా శిరోచన మును బోహంబంధమును పాసియము. ఇది అతిశ్రేష్ట మును విరోచన ఔషధము అందరు సిఫార్సుచేసియున్నారు. ముఖ్యముగా మలబద్ధము మామూలుగా గల వారు సేగుల తోడదల, తిరిగి అతి సారముల వారు దీనిని వాడు చున్నారు.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 Fort BOMBAY.

ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు సోల్ ఏజంట్లు:—

మెసర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) తలపెట్టె నెం. 159, ఫోర్టు, బొంబాయి.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరిటానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడటచే ఆయుస్సు, అందము, ఆరోగ్యము మొ దిలగునవి కృద్ధిశానున, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచినీణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1.కి ధు రు 1 వైద్యవిద్య కాళసేనబాదు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపుచును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 చైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

చేంబరేన్లుగారి పెయిన్ బామ్

వార నొప్పులు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో వికాయమునకు 33 దొరకును. (1)

“బైరాగి చిటికీలు”

ఇంక గొప్పమహాత్ములవలన సంప్రాప్తమైన ఆశీర్ వరమహాస్మరియము, కుద్ధకీయము, అద్భుత వైద్యరహస్యముల గలవు. ఈగంధము లోకోపకార ర్థమై ప్రచురింపబడినది. ఇది ప్రతియింటను కష్టకృతంధరిన వని యొకసారి చదివిన తెలి యును. ఎల్లాటను బోధకమును. ముఖ్యతైలని వ్రాయబడినది. తప్పక చదువుడు. ఇందలి వరమహాస్మరియము చేసి గుణింపుడు. ఒకప్రతి పోస్టుఖర్చుకాక 0-2-0.

1098

“రెండుప్రతులు ఓకసారి కొనిన పోస్టుఖర్చు అందినా.”

అగ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు. అగ్రగ్రంథాలయము చేయబడినది. తెలుయునది. పెంకునే ధరలకాట్టలగుటకు వ్రాయును. వి. పెంక కుక్కర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టర్లు అండ్ లాక్ కుక్కర్లు etc. 80వీల పెద్దాపురం. (గోవావారిట్టా) తెలంగాణ అగ్రగ్రంథాలయము “ఇండియన్” పెద్దాపురం.